

BRZozowska Gazeta Powiatowa

ISSN 1642-8420

Nr 8/65

Wrzesień 2008

numer bezpłatny

.: BRZOZÓW . DOMARADZ . DYDNIA . HACZÓW . JASIENICA R. . NOZDRZEC .:

Święto Plonów w Haczowie

Na dożynki w Haczowie rolnicy przywieźli ok. 130 wieńców

Wieniec wykonany przez KGW z Jasionowa

Delegacja wieńcowa z Przysietnicy

Gospodarze dożynek - delegacja wieńcowa z Haczowa

Przekazanie chleba na ręce Starosty Brzozowskiego Zygmunta Błaża

Starostowie dożynek Aleksandra Ekiert i Paweł Chrupek

W procesji z darami strażacy przekazali na ręce Arcybiskupa helmy wykonane przez Edwarda Mroza

Gminę Nozdrzec reprezentowała m.in. delegacja wieńcowa z Hłudna

Delegacje złożyły pięknie wypieczone i udekorowane bochenki chleba

Poświęcenie wieńców przez ks. Abp. Józefa Michalika

Dzielenie się chlebem

Święto plonów w Haczowie

Rolnicy z terenu województwa podkarpackiego w niedzielę 31 sierpnia dziękowali za tegoroczny urodzaj i zebrane plony. W tym roku XXV Jubileuszowe Dożynki Archidiecezjalne połączone z VIII Dożynkami Województwa Podkarpackiego i VIII Dożynkami Powiatowymi odbyły się w Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Haczowie. Organizatorami dożynek byli: Podkarpackie Stowarzyszenie Samorządów Terytorialnych, Duszpasterstwo Rolników Archidiecezji Przemyskiej, Starosta Brzozowski, Wójt Gminy Haczów, Parafia pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Haczowie.

Wspólne obchodzenie dożynek wojewódzkich i diecezjalnych to kontynuacja tradycji zainaugurowanej w 2001 przez Podkarpackie Stowarzyszenie Samorządów Terytorialnych. Połączone świętowanie dożynek, które co roku odbywają się w kolejnych powiatach Podkarpacia, przyczynia się do integracji samorządów terytorialnych różnych szczebli, rolników z województwa podkarpackiego oraz podtrzymywania i pielęgnowania narodowych tradycji.

Uroczystość obchodów święta plonów rozpoczął Duszpasterz Rolników Archidiecezji Przemyskiej ks. Prałat Kazimierz Kaczor, który witając wszystkich zgromadzonych powiedział, że przyniesione wieńce są zewnętrznym znakiem szacunku rolnika dla Boga. – *Chcemy podziękować za tegoroczne plony zebrane w trudzie i mozoła z naszych pól, sadów i ogrodów, za chleb, który jest podstawą życia człowieka* – powiedział ks. Prałat K. Kaczor. Następnie małe dzieci powitały serdecznie ks. Arcybiskupa Metropolity Przemyskiego Józefa Michalika, po czym staroscina i starosta dożynek przekazali na jego ręce bochen chleba, symbolizujący dobrobyt i tradycję narodową.

Mszę św. dziękczynną za zebrane plony odprawił ks. Abp. Józef Michalik w koncelebrze kilkudziesięciu księży. W homilii odwoływał się do narodowej i ludzkiej solidarności, mówił także o przywiązaniu rolnika do ziemi. – *Rolnik rozumie wartość pracy, która przynosi owoce. Rolnik ufa ziemi. Ten związek rolnika z ziemią jest szczególny, on ją kocha, czuje się do niej przywiązany. Rzuca w nią najlepsze ziarna bo wie, że to dobre ziarno da dobry plon* – powiedział ks. Abp Józef Michalik.

Podczas eucharystii na ofiarowanie w procesji z darami wszystkie delegacje złożyły pięknie wypieczone i udekorowane bochenki chleba oraz kwiaty, kosze z owocami i warzywami. W trakcie mszy Ks. Abp. Józef Michalik dokonał poświęcenia wieńców dożynkowych oraz wszystkich płodów rolnych złożonych jako dar z tegorocznych urodzajów. Do Haczowa przybyło kilka tysięcy rolników, którzy przywieźli ok. 130 wieńców dożynkowych w kształcie między innymi kielichów, kapliczek i serc. Były one wykonane najczęściej z ziaren zbóż i kwiatów. Wszystkie delegacje wieńcowe otrzymały pamiątkowe dyplomy.

Na zakończenie uroczystości dożynkowych Wójt Gminy Haczów Stanisław Jakiel i Wicewojewoda Podkarpacki Małgorzata Chomycz połamali się nowym chlebem wspólnie ze zgromadzonymi wiernymi.

W trakcie święta plonów głos zabrała Doradca Prezydenta RP Anna Gręziak, która w imieniu Prezydenta odczytała list i złożyła życzenia dla wszystkich rolników. Swoje wystąpienia wygłosili również Członek Zarządu Województwa Podkarpackiego Stanisław Bajda i Wójt Gminy Haczów Stanisław Jakiel, który zaprezentował również herb

i flagę gminy Haczów. Uroczystościom towarzyszyły też występy zespołów ludowych.

Gospodarzami tegorocznych dożynek byli Paweł Chrupek i Aleksandra Ekiert z Haczowa. Byli oni również gospodarzami dożynek ogólnopolskich, które odbyły się 7 września br. w Częstochowie. Pani Aleksandra bardzo pręźnie działa i pełni funkcję Przewodniczącej Koła Gospodyń Wiejskich w Haczowie. Pan Paweł Chrupek gospodaruje na 350 ha ziemi. Podstawowym działem produkcji jest uprawa zbóż: kukurydzy i rzepaku.

Podczas dożynek prowadzona była kwesta organizowana przez „Caritas” na rzecz ofiar wojny w Gruzji i powodzi na Ukrainie oraz Polaków, którzy ucierpieli na skutek trąby powietrznej w centralnej Polsce.

W święcie rolników uczestniczyli między innymi: Senatorowie RP Stanisław Piotrowicz i Stanisław Zając, Posłowie na Sejm RP Piotr Babinetz, Jan Bury (PiS) i Adam Śnieżek, Wicewojewoda Podkarpacki Małgorzata Chomycz, Radni Sejmiku Województwa Podkarpackiego z Przewodniczącym Andrzejem Matusiewiczem, Członek Zarządu Województwa

Dożynki odbyły się przy drewnianym kościele gotyckim, wpisanym na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO

Wieńce dożynkowe

Podkarpackiego Stanisław Bajda, władze powiatu brzozowskiego ze Starostą Zygmuntem Błażem, Przewodniczącym Rady Powiatu Henrykiem Koziem, Sekretarz Ewą Tabisz, władze gminy Haczów z Wójtem Stanisławem Jakielem i Przewodniczącym Rady Gminy Tadeuszem Kędrą.

Anna Kalamucka

XXIII Sesja Rady Powiatu Brzozowskiego

Obrady XXIII sesji Rady Powiatu odbyły się 18 września br. Oprócz radnych wzięli w nich udział naczelnicy wydziałów Starostwa Powiatowego w Brzozowie, przedstawiciele jednostek powiatowych, służb, straży i inspekcji oraz gmin z terenu powiatu.

Po otwarciu sesji i odczytaniu porządku obrad przez Henryka Kozika Przewodniczącego Rady Powiatu, sprawozdanie z wykonania uchwał i wniosków z poprzedniej sesji przedstawiła Sekretarz Powiatu Ewa Tabisz, a sprawozdanie z działalności Zarządu w okresie międzysesyjnym – Starosta Brzozowski Zygmunt Błaż.

Sesja Rady Powiatu Brzozowskiego

Następnie radni wysłuchali informacji dotyczących: - stanu dróg powiatowych, którą zreferował Zbigniew Nycz – Naczelnik Wydziału Komunikacji, Transportu i Dróg Starostwa Powiatowego w Brzozowie oraz - przygotowania szkół, dla których organem prowadzącym jest powiat, pod względem organizacyjnym i technicznym do roku szkolnego 2008/2009, o czym powiedział Stanisław Pilszak – Naczelnik Wydziału Oświaty i Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Brzozowie.

*****

Realizacja zadań związanych z poprawą infrastruktury dróg powiatowych w Powiecie Brzozowskim w latach 1999 – 2008

W wyniku reformy administracji publicznej z dniem 01.01.1999 r. przekazane zostało Powiatowi Brzozowskiemu 51 odcinków dróg o łącznym kilometrażu 246,6 km, w tym:

- o nawierzchni bitumicznej – 213,6 km,
- o innej niż bitumiczna – 33,0 km

Stan nawierzchni przejętych dróg był niezadowolający, miejscami nawet zły z powodu pęknięć, załamania przekroju podłużnego i poprzecznego oraz licznych wyboi i przełomów. Drogi w większości nie były remontowane od wielu lat i nie posiadały odpowiedniego odwodnienia. Niedrożne (zamułone) rowy i przepusty powodowały niszczenie nawierzchni w okresie wiosennym i jesiennym. Pobocza dróg w większości zawężone i mocno zakrzaczane utrudniały ruch pieszych oraz ograniczały widoczność kierujących pojazdami.

DROGI I CHODNIKI

W latach 1999 – 2008 dokonano odnowy nawierzchni dróg powiatowych o łącznej długości 130 km oraz 5 593 mb chodnika i 1 301 kanalizacji deszczowej. Wydatki poniesione na odnowę dróg wyniosły ogółem 23 712 712,06 zł, z tego:

- Środki własne	5 346 025,09
- Środki powodziowe	6 030 864,74
- Kredyt bankowy	3 000 000,00 (spłacony w całości)

Dyrektor Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie Antoni Kolbuch przedstawił podsumowanie działalności brzozowskiego szpitala w ostatnich latach. (Wszystkie informacje znajdują się poniżej)

Radni podjęli uchwały w następujących sprawach:

- a) zatwierdzenia zmian w Regulaminie Rady Społecznej Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie Podkarpackiego Ośrodka Onkologicznego im. Ks. B. Markiewicza,
- b) trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu Powiatu dla niepublicznych szkół i placówek oświatowo – wychowawczych,
- c) udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Strzeleckiego na usuwanie skutków trąby powietrznej,
- d) zmian w budżecie Powiatu Brzozowskiego na 2008 rok,
- e) wyrażenia zgody na zawarcie przez Powiat Brzozowski umowy o dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej przedsięwzięcia inwestycyjnego pn. „Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego ogólnie dostępnego dla dzieci i młodzieży w Brzozowie, ul. prof. W. Pańki 2”,
- f) zaciągnięcia zobowiązań przez Powiat Brzozowski na 2009 rok,
- g) powierzenia Gminie Nozdrzec zadań w zakresie realizacji projektu konkursowego pod nazwą „Nowe kwalifikacje – zwiększenie szans na rynku pracy. Program szkoleniowo – doradczy dla osób pozostających bez zatrudnienia z terenu Powiatu Brzozowskiego”,
- h) zaopiniowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawie przekształcenia poprzez likwidację Oddziału Chorób Nerek i Dializoterapii oraz Poradni Chorób Nerek Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego im. Jana Pawła II w Krośnie.

Sesję zakończyły wolne wnioski oraz interpelacje i zapytania radnych.

Magdalena Piławska

Informacje dotyczące stanu dróg przedstawił Naczelnik Z. Nycz

- Obligacje	2 500 000 (wyemitowane w 2001 r.)
- 10% rezerwa subwencji ogólnej	1 250 000,00
- Bank światowy	460 000,00
- Program SAPARD	1 170 315,87
- Program ZPORR	1 676 832,53
- Program PHARE	265 420,80
- środki budżetu państwa	203 243,47
- Kontrakt Wojewódzki	94 028,00
- ZDP Brzozów	296 266,45
- partycypacja gmin	1 754 640,10

W bieżącym roku złożono dwa wnioski do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpa-

ckiego o dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2007-2013 (Działanie 2.1 „infrastruktura komunikacyjna”) przebudowy dróg powiatowych:

- nr 2046R Krzemienna – Witryłów – Jurowce na dł. 11 382 mb drogi, wartość 6 116 496,26 zł w tym wnioskowana dotacja – 4 281 120,37 zł.
- nr 2021R Barycz – Nozdrzec na dł. 14 015 mb drogi oraz 1 252 mb chodnika, wartość 6 473 692,8 zł w tym wnioskowana dotacja – 4 531 157,46 zł.

Realizacja rzeczowa tych zadań planowana jest na lata 2009-2010. Wnioski o dofinansowanie przebudowy tych dróg są obecnie na etapie oceny formalnej prowadzonej przez Departament Wdrażania Projektów Infrastrukturalnych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego.

MOSTY

Z ogólnej ilości 52 mostów będących w zarządzie Powiatu Brzozowskiego w ciągach dróg powiatowych – 28 to obiekty żelbetowe wymagające w większości tylko robót utrzymaniowych i niewielkich napraw, jak naprawa poręcz, malowanie. Pozostałe obiekty w ilości 23 to mosty z podkładem drewnianym oraz 1 most w całości drewniany (w miejscowości Humniska). Mosty z podkładem drewnianym wymagają corocznej konserwacji i prac naprawczych.

W okresie 1999-2008 remontowano wszystkie 24 mosty z podkładem drewnianym. Wydatki poniesione na te roboty wyniosły 764 103,87 zł, z czego:

- Środki ZDP Brzozów 370 909,00
- Środki własne 227 194,87
- Środki powodziowe 166 000,00

PRZEPUSTY I ROWY

Ponadto w ciągach dróg powiatowych zlokalizowanych jest 564 przepustów drogowych. W omawianym okresie przebudowano 25 przepustów oraz udrożniono około 2 300 km rowów drogowych.

OSUWISKA

W latach 1999 – 2005 zlikwidowano 3 osuwiska przy wsparciu finansowym w ramach środków przeznaczonych na usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz środków z 10% rezerwy subwencji ogólnej budżetu państwa na następujących drogach: Brzozów – Wara, Barycz – Nozdrzec, Izdebki – Hłudno.

W latach 2006 – 2008 W ramach Komponentu A Projektu „Osłona Przeciwsuwiskowa” Powiat Brzozowski zlikwidował 10 osuwisk w ciągach dróg powiatowych:

- Brzozów – Wara	1 osuwisko
- Brzozów – Zmiennica	2 osuwiska
- Dydnia – Krzywe – Końskie	1 osuwisko
- Niewistka p. wieś	1 osuwisko
- Krzemienna – Witryłów – Jurowce	2 osuwiska
- Izdebki – Obarzym	1 osuwisko
- Blizne – Golcowa	1 osuwisko
- Barycz – Izdebki	1 osuwisko

Ponadto w roku bieżącym pozyskano środki finansowe z budżetu państwa celem zabezpieczenia osuwiska oraz odsunięcia drogi od koryta rzeki San (budowa w nowej lokalizacji na odcinku ok. 200 mb) w ciągu drogi powiatowej Krzemienna – Witryłów w m. Temeszów. Inwestycja ta jest w chwili obecnej realizowana – termin jej zakończenia to połowa listopada br. Ogółem wydatki poniesione na likwidację osuwisk w latach 1999-2008 wyniosły 5 201 096,20 zł.

W tym:

- Środki własne 1 032 444,20
- Budżet państwa 3 607 052,00
- środki powodziowe 211 600,00
- 10% rezerwa budżetu państwa 350 000,00

Ponadto w ramach przeprowadzanych remontów zlikwidowa-

Zlikwidowane osuwisko na drodze Brzozów - Zmiennica

no 12 mniejszych osuwisk przy drogach powiatowych – środki na ich likwidację pochodziły z budżetu Zarządu Dróg Powiatowych w Brzozowie i wyniosły ogółem 106 972,50 zł.

BIEŻĄCE UTRZYMANIE DRÓG

REMONTY CZĄSTKOWE

Na remonty częściowe dróg w latach 1999-2008 wydatkowano 1 737 619,38 zł

W tym: rok 2007 – 213 703,00 zł
rok 2008 – 70 253,00 zł

ZIMOWE UTRZYMANIE DRÓG

Na zimowe utrzymanie dróg w latach 1999-2008 wydatkowano kwotę 1 124 120,00 zł

W tym: rok 2007 – 77 526,00 zł
rok 2008 – 26 878,00 zł

Duże koszty ponoszone na remonty częściowe oraz zimowe utrzymanie dróg wymogły konieczność zakupu sprzętu dla Zarządu Dróg Powiatowych. Wyeliminowało to konieczność zlecania robót innym firmom, a umożliwiło wykonywanie prac na drogach w zakresie remontów częściowych, zimowego utrzymania dróg, udrażniania rowów i ścinania poboczy mniejszymi nakładami finansowymi.

W latach 1999-2008 r. zakupiono sprzęt na wartość 1 217 200,00 zł w tym:

- prom rzeczny,
- ciągnik LAMBORGINI z osprzętem do frezowania poboczy, pogłębiania rowów, pług wirnikowy, kosiarkę
- samochody ciężarowe marki ZIL, Star, Jelcz, dwa Stary – nieodpłatnie uzyskano z Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie
- pług jednostronny, dwa dwustronne, lemieszowy, piaskarkę, przecinarkę drogową, walec drogowy, przyczepy, skrapiaczkę i kosiarkę rotacyjną itp.

Podsumowanie

Mimo zbyt małych środków finansowych budżetu Powiatu, pozyskane środki ze źródeł zewnętrznych przyczyniły się do poprawienia stanu technicznego najważniejszych dla Powiatu odcinków dróg. Podejmowane działania w tym kierunku mogą przynieść efekty w postaci pozyskania dalszych środków finansowych na poprawę infrastruktury drogowej. Warunkiem tego niezbędny jest udział własny Powiatu.

**Informacja o przygotowaniu szkół i placówek
do roku szkolnego 2008/2009****I Liceum Ogólnokształcące**

W przedstawionym okresie zostały zrealizowane następujące prace i zakupy:

- remont sanitariatów przy sali gimnastycznej - 20 000 zł;
- remont sal lekcyjnych (cyklinowane i lakierowanie parkietów) - 7 000 zł;
- remont instalacji sanitarnej przy sali gimnastycznej - 12 100 zł;
- montaż ścianek systemowych i przegród prysznicowych - 5 490 zł;
- wymiana pozostałej części stolarki okiennej w szkole - 98 943 zł;
- wyposażenie pracowni komputerowej z EFS-u - 72 750 zł;
- zakup tablic i innego sprzętu za kwotę - 3 800 zł
- zakup szafek metalowych do szatni uczniowskiej - 25 300 zł.

Obecnie trwa procedura przetargowa na wykonanie elewacji obiektów szkolnych za ponad 200 000 zł oraz procedura przetargowa na boisko wielofunkcyjne, również za ponad 200 000 zł.

Nowe szafki w I Liceum Ogólnokształcącym w Brzozowie

Środki na wymianę stolarki i remont części elewacji w kwocie 120 000 zł otrzymaliśmy z MEN-u na wniosek złożony w kwietniu, zaś 50% środków na boisko sportowe z Ministerstwa Sportu, również na wniosek złożony w miesiącu kwietniu.

Ze spraw organizacyjnych:

Liczba oddziałów wynosi 19, w których uczy się 570 uczniów. Zatrudnionych jest 53 nauczycieli, w pełnym wymiarze 41 i 12 w niepełnym. Dwóch nauczycieli uzyskało awans na stopień nauczyciela dyplomowanego. Nauka odbywa się w systemie jednozmianowym od godziny 7:10 do 15-tej.

Zespół Szkół Ekonomicznych

W okresie sprawozdawczym zostały wykonane następujące prace:

- wykonanie instalacji elektrycznej w sali komputerowej - 3 720 zł;
- montaż systemu alarmowego w budynku szkolnym - 3 750 zł;
- malowanie sal lekcyjnych, korytarzy, sanitariatów w „Białej Szkole” - 5 000 zł;
- wymiana wykładziny w pomieszczeniu sali gimnastycznej w „Białej Szkole” - 7 000 zł;
- dostawa pracowni komputerowej ze środków EFS-u - 72 740 zł;
- zakup tablic korkowych i innego sprzętu - 1 155 zł;
- udział w kursie komputerowym „Pracownia komputerowa dla szkół” - 9 480 zł;
- remont pokoju pedagoga szkolnego, sekretariatu i gabinetu dyrektora wraz z zakupem mebli - 25 520 zł;

W chwili obecnej trwają prace przygotowawcze do uruchomienia kotłowni gazowej ekologicznej za kwotę po-

Wyremontowany sekretariat ZSE

nad 90000 zł. Zadanie zostanie wykonane do końca grudnia bieżącego roku.

W szkole funkcjonować będzie 25 oddziałów i uczęszczać będzie 750 uczniów. Kadra liczy 67 nauczycieli, w tym 57 na pełnym i 10 niepełnym wymiarze. Nauka odbywa się w dwóch budynkach na dwie zmiany.

Zespół Szkół Budowlanych

W okresie sprawozdawczym wykonano:

- dokończono wymianę posadzki na 2-ch kondygnacjach zgodnie z zaleceniem PIP-u za kwotę 58 000 zł (trzecia wykonana w ubiegłym roku);
- otrzymanie pracowni komputerowej ze środków EFS-u - 72 740 zł;
- remont wraz z dostawą mebli pokoju nauczycielskiego i aneksu kuchennego - 18 900 zł;
- remont dwóch sal lekcyjnych - 3 820 zł, robocizna Warsztaty Szkolne;

fol. M. Dydek

Prace przy elewacji budynku ZSB

- remont sanitariatów, zaplecza biblioteki, cyklinowanie, lakierowanie sal oraz zakup materiałów elektrycznych i gospodarczych - 9 600 zł;
- zakup pomocy naukowych, książek, wyposażenia, w tym pomoce na ćwiczenia i próbne egzaminy - 24 800 zł;
- zakup materiałów do przeprowadzenia egzaminów zawodowych - 13 250 zł;
- zakup narzędzi, naprawa i konserwacja sprzętu - 7 440 zł;
- kształcenie uczniów w zawodach cukiernik, fryzjer, rzeźnik, sprzedawca - 13 330 zł;
- doposażenie stanowiska do egzaminów zawodowych malarz-tapeciarz i murarz ze środków EFS-u - 4 555 zł.

W chwili obecnej trwają prace przy elewacji budynku szkolnego za kwotę 175 000 zł, pozostała część elewacji tj. sali gimnastycznej i łącznika wykonana będzie w przyszłym roku. Do końca roku zostanie położony asfalt na parkingu szkolnym oraz dojeździe i placu szkolnym.

W przyszłym roku planowane jest położenie asfaltu na drodze od ulicy Pańki do szkoły. W szkole funkcjonuje 29 oddziałów, w których uczy się 720 uczniów i 70 słuchaczy. Nauka odbywa się na dwie zmiany od 7:10 do 18-tej.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy

W okresie sprawozdawczym wykonano następujące prace:

- remont pomieszczeń w Internacie (wypożyczalnia sprzętu dydaktycznego) – 6 900 zł (prace wykonane przez Warsztaty Szkolne ZSB);
- przygotowanie trzech sal do zajęć rewalidacyjnych – 14 210 zł (prace wykonali pracownicy Ośrodka);
- wykonanie instalacji elektrycznej do sali komputerowej – 3 000 zł;
- dostawa i montaż okna podawczego, drzwi i ścianki aluminiowej – 3 550 zł;
- remont kuchni wraz z dostawą nowych urządzeń i sprzętu ok. 100 000 zł;

Wyremontowana kuchnia w Internacie SOSW

- remont pomieszczeń w budynku szkolnym – 1 650 zł;
- dostawa sprzętu ze środków EFS-u do:
  - a) stymulacji pod sensorycznej,
  - b) diagnozy i terapii sensorycznej,
  - c) pracy z uczniem z upośledzeniem umysłowym i niepeł-

nosprawnością sprzężoną w tym z zaburzoną komunikacją werbalną.

Łączna kwota otrzymanego sprzętu to 14 5684 zł.

W wyniku podjętych starań w ramach programu „Pajacyk” na dożywianie dzieci została przyznana kwota 20 020 zł i objętych zostało dożywianiem ok. 60 dzieci. Również w bieżącym roku dostaliśmy z „Pajacyka” środki na dożywianie 30 dzieci.

W Ośrodku funkcjonują trzy szkoły – szkoła podstawowa Nr 2, gimnazjum Nr 2 i szkoła przysposabiająca do pracy. Funkcjonuje 15 oddziałów, gdzie naukę pobiera 158 uczniów. W Internacie Ośrodka w obecnym roku szkolnym oprócz 34 wychowanków Ośrodka przebywa 12 uczniów z naszych szkół ponadgimnazjalnych.

Najważniejszym zadaniem Ośrodka jest budowa sali gimnastycznej. Wykonana została kompletna dokumentacja techniczna i wydano pozwolenie na budowę. W chwili obecnej trwają prace przygotowawcze do złożenia wniosku w ramach RPO. Termin składania mija 17 października bieżącego roku. Koszt budowy ok. 2,5 mln zł.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

Poradnia jest placówką nieferyjną i jest czynną przez cały rok kalendarzowy. Pomocą objęte są dzieci i młodzież z naszego powiatu. W okresie sprawozdawczym zakupiono komputer z oprogramowaniem za 1 210 zł oraz pomoce i materiały niezbędne do funkcjonowania placówki. Jeden nauczyciel uzyskał awans na stopień nauczyciela mianowanego.

Kończąc pragnę nadmienić, że uczniowie naszych szkół osiągnęli najlepsze wyniki egzaminów maturalnych w Województwie Podkarpackim ponad 89% i wyprzedzili takie renomowane ośrodki jak miasto Krosno o 4%, Tarnobrzeg, Lubaczów, Rzeszów i inne.

W MEN-ie został złożony w miesiącu sierpniu przez Starostę wniosek na kwotę prawie 230 000 zł na zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej z tytułu pomocy dla Jednostek Samorządu Terytorialnego w przypadkach losowych. Dotyczy to strat w I Liceum Ogólnokształcącym i Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym po ostatniej powodzi, która wystąpiła w miesiącu lipcu.

Pozytywnie rozpatrzony został wniosek przez Kuratorium Oświaty w Rzeszowie na instalację monitoringu w SOSW i przyznano kwotę 5 631 zł. Pozostała część ok. 1 500 zł to środki własne w ramach 20% dofinansowania.

Dzięki zaangażowaniu Starosty oraz Burmistrza Brzozowa i Wójtów Gmin, 25 dzieci z naszego powiatu przebywało w Warszawie na „Sportowisku 2008”. We współzawodnictwie sportowym powiat nasz uplasował się na 13 miejscu wśród 25 powiatów.

Sprawozdanie z działalności Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie Podkarpackiego Ośrodka Onkologicznego im. Ks. Br. Markiewicza wg stanu na dzień 31. 07. 2008 r.

1. Informacje ogólne o działalności szpitala

Szpital Specjalistyczny w Brzozowie Podkarpacki Ośrodek Onkologiczny im. Ks. Bronisława Markiewicza, jest szpitalem powiatowym, który zabezpiecza podstawowe usługi medyczne głównie dla mieszkańców powiatu oraz jest jednym z dwóch ośrodków onkologicznych w województwie podkarpackim prowadzącym kompleksową diagnostykę i leczenie chorób nowotworowych tj. z zastosowaniem leczenia chirurgicznego, chemioterapeutycznego i radioterapeutycznego.

Podkarpacki Ośrodek Onkologiczny wykonuje usługi dla mieszkańców województwa podkarpackiego ok. 92% w tym dla mieszkańców powiatu brzozowskiego 11% i wo-

jewództw ościennych 8%, co wskazuje, że zakres prowadzonej działalności ma znaczenie makroregionalne.

W 2007 r. hospitalizowanych było w szpitalu ponad 18 tys. pacjentów, w tym: ok. 9 tys w oddziałach onkologicznych. Porównanie danych statystycznych za 7 m-cy w latach 2006 – 2008 wskazuje, że corocznie w szpitalu następuje wzrost liczby pacjentów z przeważającym wzrostem ilości pacjentów oddziałów onkologicznych.

Wg stanu na dzień 31.07.2008 r. szpital posiada 12 oddziałów – łącznie 352 łóżka i 25 miejsc w Dziennym Oddziale Psychiatrycznym, w tym ośrodek onkologiczny 137 łóżek, tj. 36 % ogólnej liczby miejsc, natomiast liczba leczonych pacjentów w ośrodku onkologicznym osiąga 47 % ogólnej ilości pacjentów szpitala.

Ponadto szpitalne świadczenia zdrowotne są realizowane

w systemie dziennym przez Zakład Radioterapii, Oddział Chemioterapii, Oddział Psychiatryczny (do 25 miejsc) i Oddział Pomocy Doraźnej z Izłą Przyjęć.

2. Wykonanie zadań inwestycyjnych i remontowych w 2008 r.

Do najważniejszych zadań inwestycyjnych zrealizowanych w ramach dostosowania obiektów szpitalnych i aparatury medycznej do standardów określonych rozporządzeniem Ministra Zdrowia należy zaliczyć:

I. Zadania inwestycyjne.

1. Przebudowa, nadbudowa z rozbudową budynku Izby Przyjęć z przeznaczeniem dla leczenia onkologicznego, w tym na:
  - Pracownię endoskopii,
  - Chemioterapię jednego dnia i ambulatoryjną,
  - Poradnię chirurgii onkologicznej.
2. Przebudowa z rozbudową budynku Zakładu Radioterapii – utworzenie pracowni tomografii dla teleradioterapii.
3. Termomodernizacja budynków szpitalnych z przebudową dachów pawilonów szpitalnych, w tym:
  - wykonanie elewacji budynku Izby Przyjęć,
  - wykonanie elewacji budynku kotłowni – zadanie obecnie realizowane,
  - wykonanie docieplenia stropów z wymianą pokrycia dachów i instalacji odgromowej dla pięciu pawilonów – zadanie w trakcie realizacji z terminem zakończenia do 20 listopada br.
4. Przebudowa z rozbudową budynku administracyjnego z dostosowaniem do potrzeb prosektorium.
5. Przygotowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na:
  - rozbudowę, nadbudowę i przebudowę budynku bloku operacyjnego:
    - a) rozbudowa budynku w celu utworzenia czwartej sali operacyjnej dla ginekologii onkologicznej,
    - b) przebudowa istniejących pomieszczeń bloku operacyjnego z dostosowaniem do standardów określonych rozporządzeniem Ministra Zdrowia oraz utworzenie szatni dla pracowników pod blokiem operacyjnym,
    - c) nadbudowa dodatkowej kondygnacji z przeznaczeniem dla oddziału łóżkowego ośrodka onkologicznego.
  - przebudowę budynku pralni:
    - a) pomieszczeń parteru z przeznaczeniem na pralnię w celu uzyskania wymaganych standardów,
    - b) pomieszczeń I piętra z przeznaczeniem na szatnię dla pracowników.
  - przebudowę z rozbudową budynku „Hotelowca” na:
    - a) pawilon łóżkowy dla oddziałów: medycyny paliatywnej, dziecięcego i rehabilitacyjnego,
    - b) aptekę szpitalną,
    - c) zakład rehabilitacyjny.
  - wykonanie przyłącza kanalizacji sanitarnej do miejskiej oczyszczalni ścieków,
  - budowę szybu windy dla budynku przychodni i pochylni z przebudową wejścia do budynku Dziennego Oddziału Psychiatrycznego oraz na budowę platformy dla osób niepełnosprawnych.
6. Zakup aparatury medycznej, urządzeń i licencji (łącznie 54 poz.), w tym :
  - tomograf komputerowy,

- centrala i 7 monitorów dla Oddziału Intensywnej Terapii,
- trzy respiratory dla Oddziału Intensywnej Terapii,
- wózek reanimacyjny z defibrylatorem dla Oddziału Intensywnej Terapii,
- dwa wideo gastroskopy dla pracowni endoskopii,
- elektrokardiograf dla Oddziału Chorób Wewnętrznych,
- chłodnia 3-komorowa na zwłoki,

Elewacja budynku Izby Przyjęć

- wózek przenośnik hydrauliczny,
- pompa próżniowa,
- maszyna szorująca – czyszcząca,
- pięć łóżek szpitalnych,
- osiemnaście zespołów komputerowych i inne urządzenia o niższej wartości.

Obecnie prowadzone jest postępowanie przetargowe oraz planowane są następujące zakupy:

- akceleratora dla teleradioterapii wraz z linią terapeutyczną,
- aparatu RTG kostno-płucnego,

- dwa samochody sanitarne,
- aparat do znieczulania,
- dwa defibrylatory,
- dwie komory laminarne,
- zestaw do prób wysiłkowych,
- aparaturę i wyposażenie o niższej wartości.

II. Zadania remontowe

1. Zagospodarowanie wolnej powierzchni budynku Kuchni na szatnię dla pracowników kuchni oraz dla pracowników obsługi techniczno-gospodarczej szpitala.

Poczekalnia poradni specjalistycznych w części nadbudowanej budynku Izby Przyjęć

2. Remont pomieszczeń I piętra budynku Izby Przyjęć z dostosowaniem do wymaganych standardów dla poradni specjalistycznych.
3. Remont pomieszczeń II piętra pawilonu A dla Oddziału Chemioterapii.
4. Remont pomieszczeń budynku administracyjnego i archiwum.
5. Remont i utwardzenie powierzchni dróg i placów na terenie szpitala.
6. Remont węzłów sanitarnych dla oddziałów szpitalnych i innych pomieszczeń oddziałów szpitalnych.

„Weekend dla serca” w Brzozowie

W dniach 6-7 września br. na terenie brzozowskiego szpitala odbył się WEEKEND DLA SERCA - akcja zorganizowana przez Fundację Promocji Zdrowia im. dr n med. Stanisława Langa na rzecz Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie Podkarpackiego Ośrodka Onkologicznego.

To dwudniowe spotkanie z jednej strony miało na celu promocję zdrowego trybu życia i profilaktykę chorób serca, z drugiej zaś zbiórkę pieniędzy na zakup aparatu do badań radiologicznych kostno-płucnych. Aparatem tym będą wykonywane zdjęcia urazowe kończyn, zdjęcia klatki piersiowej, stawów i zatok. Jest to aparat najnowszej generacji, bezpieczny dla pacjenta i posiada pełną ochronę radiologiczną.

Sama Fundacja Promocji Zdrowia im. dr n med. Stanisława Langa rozpoczęła działalność pod koniec ubiegłego roku. Powstała, by wspierać Szpital Specjalistyczny w Brzozowie, zarówno przez pozyskiwanie środków finansowych, jak i rzeczowych. Fundacja ma również na celu promocję i ochronę zdrowia, pomoc ofiarom klęsk żywiołowych, a także pomoc społeczną rodzinom i osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

Nad funkcjonowaniem Fundacji czuwa dziewięcioosobowa rada złożona z fundatorów z przewodniczącym Zygmuntem Bła-

Uczestnicy loterii fantowej wzięli udział w losowaniu atrakcyjnych nagród

żem, pięcioosobowy zarząd Fundacji z prezesem Jerzym Kuczmą oraz trzyosobowa komisja rewizyjna, której przewodniczącym jest Stanisław Łobodziński.

Fundacja w dużej mierze powstała z inicjatywy Zofii Lang, wdowy po Stanisławie Langu – lekarzu, który przez wiele lat pracował w Szpitalu Specjalistycznym w Brzozowie, był ordynatorem Oddziału Chorób Wewnętrznych. Zawsze z wielkim sentymentem odnosił się do tej pracy i do tego miasta. Mając to na uwadze, po śmierci męża, Pani Zofia postanowiła zaangażować się w działalność na rzecz brzozowskiego szpitala.

Uczestnicy Weekendu Dla Serca mieli okazję do bezpłatnych badań profilaktycznych, porad lekarzy specjalistów, a także mogli wziąć udział w loterii fantowej i wygrać atrakcyjne nagrody. Ponadto na kiermaszu rękodzieła artystycznego można było zakupić przepiękne prace wykonane przez pacjentów i pracowników szpitala. W akcji wzięli udział goście, m.in. Pani Zofia Lang – główny fundator, żona po doktorze Stanisławie Langu.

Atrakcję dla uczestników spotkania stanowiły ciekawe występy i pokazy artystyczne. Publiczność bawił Szkolny Teatr Lalki

Od lewej: Anna Mendiya, Jerzy Kuczma, Anna Przysasz, Zofia Oblój, Zofia Lang, Antoni Kolbuch

Szkolny Teatr Lalki i Aktora z Turzego Pola

Zespół Taneczny „GEST” z Grabownicy Starzeńskiej

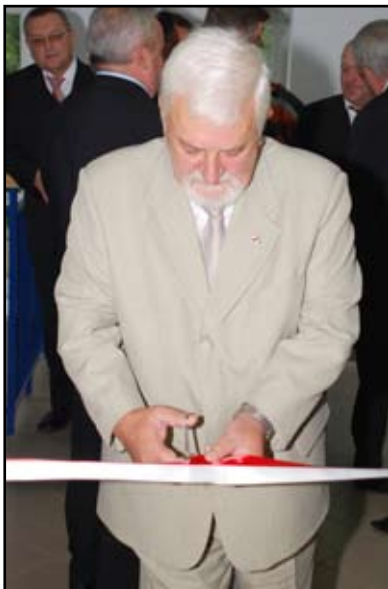
i Aktora z Turzego Pola, Dziecięcy Zespół Wokalno-Taneczny z Zespołu Szkół w Górkach, Zespół Taneczny „GEST” z Grabownicy Starzeńskiej, a także Estrada Dziecięca z BDK, Zespół Młodzieżowy z Sanoka i Zespół „CREDO” z Krosna.

Z badań profilaktycznych skorzystało ok. **220 osób**. W trakcie akcji „Weekend dla serca” zebrano łącznie blisko **14 tys. zł**

Magdalena Pilawska

Powiat brzozowski ma inspektorat weterynarii

15 września br. w Brzozowie dokonano oficjalnego otwarcia Powiatowego Inspektoratu Weterynarii. Siedziba inspektoratu znajduje się przy ul. Witosa 4, w byłym budynku administracyjnym PKS Connex Brzozów, a na stanowisko Powiatowego Lekarza Weterynarii powołany został Robert Kilar. W otwarciu tej nowej jednostki administracyjnej w obszarze rolnictwa uczestniczyli goście, wśród nich osoby, które od wielu lat czyniły starania, by ona powstała.

Symboliczne przecięcie wstęgi przez Z. Błażę

w Brzozowie przekazał gustowne obrazy, które przyozdobią ściany gabinetów. Następnie dokonano symbolicznego przecięcia wstęgi, a Ks. Infułat Julian Pudło poświęcił obiekt.

Utworzenie Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Brzozowie zamyka blisko pięcioletni okres starań w tym zakresie. Do tej pory lukę w zakresie usług weterynaryjnych wypełniał Powiatowy Inspektorat Weterynaryjny w Krośnie, jednak chcąc ułatwić dostęp do tej służby rolnikom oraz ze względu na typowo rolniczy charakter naszego powiatu, Starosta Brzozowski i Wójtowie wszystkich gmin powiatu już jakiś czas temu podjęli działania i wystąpili o utworzenie takiej placówki na terenie powiatu brzozowskiego.

Rozmowy nawiązujące do tej sprawy były prowadzone z Wojewodą Podkarpackim, po czym wniosek dot. utworzenia w Brzozowie Powiatowego Inspektoratu Weterynarii z pozytywną opinią Wojewody został skierowany do Głównego Lekarza Weterynarii, który po pozytywnym zaopiniowaniu przesłano do Ministra Rolnictwa. Ten wydał ostateczną decyzję w tej sprawie i z dniem 8 września br. rozpoczął działalność Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Brzozowie.

Magdalena Pilawska

SIEDZIBA POWIATOWEGO INSPEKTORATU WETERYNARII W BRZOSOWIE

36 – 200 Brzozów ul. Witosa 4 (I piętro),
kontakt: tel/fax (013) 434 12 25,
e – mail: piw.brzozow@wiw.krosno.pl,
brzozow.piw@wetgiw.gov.pl

Otwarcie inspektoratu swoją obecnością zaszczycili goście

Poświęcenia obiektu dokonał ks. Infułat J. Pudło

Robert Kilar - urodził się 28. 02. 1964 r. w Krośnie. Jest absolwentem Liceum Ogólnokształcącego w Rymanowie, w 1991 r. ukończył studia w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej w Warszawie. W 1992 r. rozpoczął pracę w Stacji Hodowli i Unasienniania Zwierząt w Zimnej Wodzie i prowadził prywatną praktykę lekarsko – weterynaryjną. W 1999 r. rozpoczął pracę w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Krośnie, a od 2000 r. był na stanowisku Z-cy Powiatowego Lekarza Weterynarii w Krośnie.

Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych

Z wielkim żalem żegnamy uznanego Artystę -
Grzegorza Sienkiewicza.
Odszedł od nas Człowiek wielkiego talentu,
gorąco oddany swojej twórczości.
Pozostanie On w naszej pamięci.

Sesje Rady Gminy Jasienica Rosielna

26 sierpnia br. odbyła się XVII sesja Rady Gminy, na której podjęte zostały następujące uchwały:

- zmieniająca uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia dotyczącego wspólnego przygotowania i realizacji projektu „Budowa kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Jasienica Rosielna”

- w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2008r
- w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Brzozowskiego

*****

12 września br. odbyła się XIX sesja Rady Gminy, na której podjęte zostały następujące uchwały :

- w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Brzozowskiego,
- zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Brzozowskiego,
- w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2008r.

Szczegóły na stronie internetowej: <http://jasienica.bip.krosoft.pl>, w zakładce: „prawo lokalne” - „uchwały”.

Wójt Gminy Jasienica Rosielna
Marek Cwiągala

22 sierpnia br. odbyła się sesja Rady Gminy, podczas której radni głosowali między innymi nad:

- 1) akceptacją realizacji projektów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego-Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
- 2) zaopiniowaniem projektu uchwały Sejmiku Województwa Podkarpackiego
- 3) zasadami wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy
- 4) wyrażeniem zgody na zamianę nieruchomości położonych w Golcowej
- 5) wyrażeniem zgody na nabycie nieruchomości położonej w Golcowej
- 6) dokonaniem zmian w budżecie gminy na 2008 r.
- 7) rozpatrzeniem skarg dotyczących działalności Wójta Gminy.

Dodatkowo w dniu 1 września 2008 roku zwołano w trybie pilnym sesję Rady Gminy, podczas której głosowano nad zamianami w budżecie potrzebnymi do realizacji inwestycji polegającej na budowie oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Tomasz Bober

Sesja Rady Gminy Domaradz

fot. UG Domaradz

Sesja Rady Gminy w Domaradzu

Sesja Rady Gminy Nozdrzec

21 sierpnia br. w sali narad Urzędu Gminy w Nozdrzu odbyła się XV sesja Rady Gminy w Nozdrzu, w której uczestniczyli: Mieczysław Barć – Radny Rady Powiatu, sołtysi wsi z terenu gminy, Kierownik Rewiru Dzielnicowych w Nozdrzu, Dyrektor Zakładu Gospodarki Komunalnej oraz Kierownik Grupy Remontowo-Budowlanej przy UG. Obrady prowadził Przewodniczący Rady Gminy Roman Wojtarowicz.

Wójt Gminy Nozdrzec Antoni Gromala przedłożył Radzie informacje o realizacji uchwał i wniosków z ostatniej sesji oraz o podejmowanych, w okresie międzysesyjnym, decyzjach i wydanych zarządzeniach.

Tematem głównym sesji było wprowadzenie zmian w budżecie gminy na rok 2008 oraz przyjęcie informacji o realizacji budżetu gminy za I półrocze 2008 roku.

Opinię w sprawie sprawozdania przedstawił przewodniczący komisji budżetu Jan Duda. Radni jednomyślnie przyjęli do wiadomości informację Wójta Gminy o realizacji budżetu gminy za I półrocze 2008 roku.

Radni podjęli również uchwały w sprawie:

- zaciągnięcia kredytu długoterminowego.
- wprowadzenia zmian w budżecie gminy na rok 2008.
- wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia.
- wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości położonych w miejscowości Nozdrzec.
- wyrażenia zgody na sprzedaż i przyznanie pierwszeństwa samoistnemu posiadaczowi w nabyciu nieruchomości położonej w miejscowości Izdebki.

- wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości zabudowanej położonej w miejscowości Siedliska.
- wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości położonych w miejscowości Izdebki.
- negatywnego zaopiniowania projektu uchwały Zarządu Województwa Podkarpackiego Nr 120/2166/08 z dnia 15.07.2008 r. w sprawie przekształcenia poprzez likwidację oddziału Chorób Nerek i Dializoterapii oraz Poradni Chorób Nerek Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego im. Jana Pawła II w Krośnie.
- wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości położonych w miejscowości Izdebki.
- wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości położonej w miejscowości Izdebki.
- wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości położonych w miejscowości Wesoła
- wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości położonych w miejscowości Wesoła.
- sprzedaży nieruchomości gruntowej niezabudowanej w miejscowości Hłudno.
- wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości niezabudowanych położonych w miejscowości Wesoła.
- wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości w Wesołej.

JS

Stop Meningokokom

Meningokoki – czy należy się ich bać?

Rys historyczny

- 1887- pierwsza izolacja mikroorganizmu i określenie jako czynnika etiologicznego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych
- 1896 - odkrycie stanu nosicielstwa u zdrowych osób (Kiefer)
- 1904 - 1906 - pierwsza epidemia w Polsce (Śląsk)

Neisseria meningitidis

- Wyłączny rezerwuar - człowiek; meningokoki poza organizmem człowieka żyją bardzo krótko
- Źródło zakażenia - nosiciel lub chory
- Kolonizacja - jama nosowo-gardłowa
- Drogi szerzenia - bezpośredni, bliski kontakt
- Okres wylegania - 2-10 dni na ogół 3-4 dni
- Zachorowania najczęściej u dzieci w wieku od 3 miesięcy do 1 roku oraz u młodzieży w wieku 16-21 lat
- Mężczyźni chorują częściej niż kobiety

Inwazyjna choroba meningokokowa (2005 i 2006 r.)

- Kraje rozwinięte - 1-3/100 000
- Europa - 1,3/100 000
- Polska - 2005 - 0,54/100 000
2006 - 0,61/100 000
- woj. Podkarpackie wsk. zap. w 2006 r. - 0,33/100 tys.
- do 30.11.2007 r. zarejestrowano 350 przypadków, w analogicznym okresie roku wcześniejszego 215 przypadków
- Afryka - 500/100 000
- Trzeci Świat 25/100 000

Jak dochodzi do zakażenia?

Do zakażenia może dojść na skutek kontaktu z osobą chorą lub z bezobjawowym nosicielem. Przenoszenie meningokoków odbywa się podobnie, jak w przypadku wielu infekcji:

- drogą kropelkową: podczas kaszlu lub kichania,
- przez kontakt bezpośredni np.: podczas pocałunku,
- pośrednio np.: picie ze wspólnego naczynia.

Zachorowania wywołane przez meningokoki występują najczęściej zimą i na wiosnę. W tym okresie dochodzi do masowych infekcji górnych dróg oddechowych i zarazki przenoszą się w trakcie kichania lub kaszlu.

Do zakażenia meningokokami może dojść w każdym wieku. Należy jednak podkreślić, że małe dzieci i młodzież to grupy szczególnie narażone.

Dzieci w wieku od 3 miesięcy do 5 lat

Około 40% przypadków chorobowych rejestruje się w wieku małego

dziecka. Drugi szczyt zachorowań jest notowany u młodzieży między 14 a 19 rokiem życia. W tym wieku wzrasta ilość kontaktów społecznych. Przebywanie w grupie, na dyskotekach, prywatkach oraz typowe dla młodzieży zachowania (np.: picie ze wspólnego naczynia) sprzyjają infekcji. Około 20 % wszystkich zachorowań spowodowanych przez meningokoki dotyczy nastolatków.

Ryzyko infekcji wzrasta w zbiorowiskach ludzkich, np.: żłobkach, przedszkolach, szkołach, schroniskach młodzieżowych, internatach, akademikach lub koszarach, ponieważ w takich warunkach ułatwione jest przenoszenie się zarazków poprzez bliski kontakt. Sprzyja to również powstawaniu ognisk epidemicznych.

Objawy choroby

- Diagnozowanie schorzeń meningokokowych jest trudne, ponieważ ich pierwsze objawy nie różnią się istotnie od pierwszych oznak grypy.

Po okresie wylegania, który trwa od 2 do 7 dni (zazwyczaj mniej niż 4 dni) zaczyna się inwazyjna choroba meningokokowa z towarzyszącymi jej objawami ogólnymi jak: wysoka gorączka, bóle głowy i kończyn, a u niemowląt: wymioty, przeraźliwy krzyk i brak apetytu.

Następnie bóle głowy i gorączka nasilają się. Chory nie może swobodnie poruszać głową w przód i w tył (sztywność karku). Występują: odrętwienie, oszołomienie, zakłócenia świadomości aż do śpiączki włącznie. Nadwrażliwość na światło i plamy na skórze, które nie ustępują pod naciskiem lub czerwone, punktowe krwawienia skóry to dalsze objawy choroby meningokokowej.

W powolnym przebiegu choroby można leczyć antybiotykami. Leczenie musi jednak być rozpoczęte jak najszybciej, aby można było zapobiec trwałym powikłaniom. W szybkim przebiegu choroby meningokokowej, często choremu nie można już pomóc.

W powolnym przebiegu choroby można leczyć antybiotykami. Leczenie musi jednak być rozpoczęte jak najszybciej, aby można było zapobiec trwałym powikłaniom. W szybkim przebiegu choroby meningokokowej, często choremu nie można już pomóc.

Czy można skutecznie zapobiegać zakażeniom wywołanym przez meningokoki grupy C?

Tak, dzięki szczepionkom koniugowanym można zabezpieczyć przed zachorowaniem dzieci po ukończeniu 2 miesiąca życia i starsze oraz młodzież i dorosłych.

Nie istnieje skuteczna szczepionka przeciw meningokokom grupy B.

Należy pamiętać, że:

O rokowaniu decyduje szybkość rozpoznania choroby i wdrożenia leczenia. Opóźnienie rozpoczęcia leczenia nawet o kilkadziesiąt minut może mieć fatalne skutki.

Tadeusz Pióro
Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny w Brzozowie

BEZPIECZNA DROGA DO SZKOŁY

1 września rozpoczął się nowy rok szkolny. Tłumy dzieci i młodzieży będą teraz codziennie uczęszczać do swoich szkół i przedszkoli. Wiele z nich musi przejść przez ruchliwe ulice, ominąć niebezpieczne skrzyżowania i zatłoczone przejścia.

Dla wielu z nich początek września to przyzwyczajenie do nowej rzeczywistości.

W związku z rokiem szkolnym policjanci rozpoczęli akcję „Bezpieczna droga do szkoły”. Celem prowadzonych działań jest zapewnienie bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym zwłaszcza w pobliżu szkół oraz wdrażanie do właściwego korzystania z przejść dla pieszych i dróg uczniów klas pierwszych i zerowych oraz przypomnienie zasad korzystania z przejść i dróg pozostałym uczniom szkół powiatu szczególnie położonych przy drodze krajowej Radom-Barwinek K-371 i drodze wojewódzkiej Domaradz - Sanok W-886 i innych drogach powiatowych.

Jak co roku, na terenie powiatu brzozowskiego przed szkołami pojawiają się policyjne patrole by zadbać o bezpieczeństwo najmłodszych. Funkcjonariusze będą kontrolować jazdę kierowców zwłaszcza w miejscach, gdzie przemieszczają się uczniowie. Będą zwracać uwagę na zbyt szybką jazdę, niebezpieczne manewry wyprzedzania i omijania, a także niezatrzymywanie się przed przejściami dla pieszych.

Policjanci skontrolują kierujących wykonujących zorganizowany przewóz dzieci do szkół w tym stan trzeźwości kierujących i stan techniczny pojazdów. Oprócz autobusów szkolnych funkcjonariusze kontrolować będą także pojazdy, którymi dzieci dowożone są do szkół indywidualnie przez rodziców i opiekunów. Policjanci sprawdzą czy osoby jadące w samochodach korzystają z pasów bez-

pieczeństwa oraz czy dzieci przewożone są w specjalnych fotelikach.

Idąc do szkoły często zdarza się, że dzieci wbiegają na jezdnię, beztrudno przechodzą przez ulicę nawet przy czerwonym świetle oraz nieprawidłowo idą wzdłuż drogi. W związku z tym funkcjonariusze pomagają będą najmłodszym przy przechodzeniu przez jezdnię i uczą ich jak należy zachowywać się na drodze. Przez cały wrzesień policjanci będą spotykać się z dziećmi oraz rozmawiać z rodzicami i nauczycielami o zagrożeniach jakie czekają dzieci na drogach. Policjanci powiedzą jak uchronić dzieci przed niebezpiecznymi zdarzeniami.

Policja apeluje także do rodziców aby w wyprawce do szkoły nie zabrakło elementów odblaskowych. Plecak, kurtka czy opaska na rękę sprawiają, że w świetle reflektorów dziecko jest lepiej widoczne, a przez to i bardziej bezpieczne.

Oficer Prasowy
ml. asp. mgr Joanna Ohar-Kędra

*****

Stop! Nie sprzedajemy wyrobów tytoniowych niepełnoletnim

Ten apel kierujemy do wszystkich sprzedawców wyrobów tytoniowych.

Przypominamy, że ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych zabrania sprzedaży wyrobów tytoniowych osobom do lat 18.

W związku z powyższym jeżeli chcesz uniknąć oskarżeń o sprzedaż papierosów nieletnim i grzywny zawsze bądź odpowiedzialnym sprzedawcą.

Gdy klient poprosi o wyroby tytoniowe to:

- 1) Zwróć uwagę na wiek kupującego, oceń czy jest on pełnoletni,
- 2) Gdy masz wątpliwości czy klient ma 18 lat wówczas poproś o aktualny dokument z datą urodzenia,
- 3) Nie sprzedawaj wyrobów tytoniowych nieletnim, nawet wtedy gdy twierdzą, że kupują je z polecenia rodziców,
- 4) Zachowuj się uprzejmie, ale zdecydowanie i nie podnoś głosu,
- 5) W razie odmowy okazania dokumentu nie sprzedawaj wyrobów tytoniowych.

Pamiętaj twoja odmowa powinna być uprzejma ale jednoznaczna, czytelna i stanowcza!

1. Wyraźnie wypowiedziane „nie”,
(Nie, niestety nie mogę sprzedać Ci/Panu/Pani papierosów)
2. Wyraźne podanie powodu odmowy,
(ponieważ prawo mi tego zabrania, ponieważ nie chce pan/pani pokazać dokumentu nie mam dowodu, że jest pan/pani pełnoletnia- możesz powołać się na podstawę prawną z ustawy o ochronie zdrowia

przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych)

3. Odwołanie do grożącej kary, (jeżeli sprzedam papierosy osobie niepełnoletniej mogę zostać ukarany grzywną).

Pamiętaj! Sprzedając wyroby tytoniowe nieletnim bez sprawdzania ich dokumentów, ryzykujesz karę grzywny.

Ukaranie sprzedawcy!

W praktyce karę może wymierzyć Ci policja, straż miejska i Inspekcja Handlowa, którzy mogą skierować do sądu wniosek o ukaranie sprzedawcy.

Mandat 500 złotych!

Policjanci mogą nałożyć mandat karny, którego wysokość jest przypisana do tego wykroczenia i wynosi 500 złotych.

Mandat 100 złotych!

Dodatkowy mandat w wysokości 100 złotych dostaniesz, gdy była to sprzedaż papierosów na sztuki.

Kara do 5000 złotych!

Jeżeli nie przyjmiesz mandatu, możesz dostać karę nawet do 5000 złotych, a dodatkowo grozi Ci konieczność pokrycia kosztów postępowania sądowego.

Powództwo cywilne!

Rodzie osoby niepełnoletniej, która kupiła u Ciebie wyroby tytoniowe, może zawiadomić policję lub straż miejską, a nawet wystąpić z powództwem cywilnym o zadośćuczynienie.

Oficer Prasowy
ml. asp. mgr Joanna Ohar-Kędra

**KOMENDA POWIATOWA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W BRZOSZOWIE**

ul. A. Mickiewicza 1, 36-200 Brzozów
tel. (0-13) 43-411-41, fax (0-13) 43-44-000
e-mail: kpbrzozow@podkarpacie.straz.pl

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
w Brzozowie

ZAPRASZAMY NA NASZĄ STRONĘ !!!

<http://straz-brzozow.w.interia.pl>
<https://binp.info/kppspbrzozow/>

**DZIAŁANIA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W BRZOSZOWIE W OKRESIE OD 01.01. DO 04.09.2008 r.**

W okresie od 01.01. do 04.09.2008 r. odnotowano 837 zdarzeń, w tym 64 pożary. W działaniach związanych z gaszeniem pożarów brały udział 162 zastępy straży pożarnej w składzie 676 ratowników PSP i OSP. W opisywanym okresie miało miejsce 759 miejscowych zagrożeń, w których brały udział 844 zastępy w składzie 2741 ratowników. Odnotowano 14 fałszywych alarmów.

Charakterystyczne zdarzenia z ostatniego okresu:

20. 08. br. miał miejsce pożar garażu w budynku mieszkalnym w Starej Wsi. Po otrzymaniu informacji dyżurny w Centrum Powiadomienia Ratunkowego w Brzozowie zadysponował na miejsce zdarzenia 3 zastępy z Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Komendy Po-

Po ugaszeniu pożaru strażacy przystąpili...

... do częściowej rozbiórki konstrukcji dachu

wiatowej PSP w Brzozowie oraz 6 zastępów z OSP: Stara Wieś, Blizne, Przysietnica oraz Grabownica.

W chwili przybycia na miejsce pożaru strażaków, przed garażem palił się samochód osobowy Opel Astra oraz część budynku od strony płonącego samochodu. Na miejscu zdarzenia znajdowało się już pogotowie energetyczne, które odłączyło zasilanie budynku, a także patrol policji, który zabezpieczył ruch na drodze W-886. Strażacy z Brzozowa zabezpieczyli miejsce zdarzenia oraz podali 2 prądy gaśnicze w natarciu oraz jeden na palący się samochód i drugi na płonąca część budynku.

Następnie na miejsce zdarzenia przybyły kolejne jednostki OSP: Stara Wieś, Blizne, które podały dwa prądy gaśnicze wody w natarciu na palący się budynek oraz poprowadziły ewakuację mienia z budynku. Drugi

zastęp OSP Stara Wieś zbudował stanowisko czerpania wody na rzece Stobnica. Po ugaszeniu pożaru strażacy przystąpili do częściowej rozbiórki nadpalonej konstrukcji dachu, która stwarzała zagrożenie oraz

przewietrzyli pomieszczenia budynku. Po zakończeniu działań miejsce zdarzenia przekazano do nadzorowania właścicielowi obiektu.

31. 08. br. miał miejsce wypadek drogowy w Starej Wsi. O godz.

02:44 Centrum Powiadomienia Ratunkowego w Brzozowie otrzymało informację o powyższym wypadku, gdzie dyżurny zadysponował zastęp z Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Komendy Powiatowej PSP w Brzozowie.

Po przybyciu na miejsce zdarzenia strażacy zastali samochód Ford, który znajdował się na środku skrzyżowania oraz przewrócony samochód Renault na poboczu. Osoby biorące udział w zdarzeniu o własnych siłach opuściły rozbite samochody. Na miejsce akcji dojechała także karetka pogotowia ratunkowego. Działania zastępu OSP polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, zakręceniu dopływu gazu w samochodzie Renault oraz odłączeniu dopływu prądu w obu pojazdach. Karetka zabrała do szpitala dwie pasażerki z lekkimi obrażeniami. Następnie ratownicy postawili samochód Renault, który został zabrany przez właściciela, natomiast samochód Ford zabrano pomoc drogową. Po uprzątnięciu pozostałości pokolizyjnych z drogi, zastęp JRG powrócił do bazy.

W okresie od 01. 07. do 04. 09. 2008 r. Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej w Brzozowie interweniowała 164 razy przy usuwaniu gniazd os i szerszeni. Strażacy

tut. jednostki w ubraniach ochronnych, przy zachowaniu środków ostrożności usuwali zagrożenia dla ludzi i zwierząt. Gniazda os i szerszeni były usuwane do worka i wypuszczane na wolność do lasu. W uzasadnionych przypadkach, gdzie możliwości techniczne nie pozwalały na ich usuwanie, były używane środki owadobójcze celem ich likwidacji.

Informacje zebrał i opracował:
mł. kpt. Tomasz Mielcarek

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Rynek 9, 36-200 Brzozów

tel. (0-13) 43-421-37, (0-13) 43-421-49, fax (0-13) 43-421-48

W dniach od 04.08 – 22.08.2008 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Brzozowie w Klubie Pracy odbywały się zajęcia z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) celem prowadzenia takich działań jest przygotowanie osób bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie na współczesnym rynku pracy oraz nabycie umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia. Zajęcia w Klubie Pracy prowadzi Lider Klubu Pracy, są to bezpłatne zajęcia grupowe, prowadzone w formie warsztatów.

Uczestnikami sierpniowych zajęć w Klubie Pracy były kobiety, które już od jakiegoś czasu pozostają w sytuacji bezrobocia, czuły się zagrożone tą sytuacją w związku z czym zaczęły tracić wiarę w siebie i we własne możliwości. Kobiety te podjęły więc decyzję o uczestnictwie w zajęciach Klubu Pracy, licząc na pomoc i wsparcie. Uczestniczki przez trzy tygodnie codziennie przychodziły na zajęcia.

Zajęcia rozpoczęły się wzajemnym poznaniem się uczestniczek oraz integracją uczestników i Lidera. Następnie każda z uczestniczek rozpoczęła pracę nad sobą. Podczas prowadzonych zajęć oraz wykonywanych ćwiczeń kobiety rozpoznawały swoje mocne i słabe strony. Zastosowano również ćwiczenia pomagające rozwijać umiejętności uczenia się, myślenia o sobie w kategoriach pozytywnych, jak i samodzielnego decydowania o sobie oraz rozwiązywania problemów. Uczestniczki wielokrotnie odwoływały się do wiedzy i doświadczeń osobistych, co umożliwiło im rozpoznanie ich własnych predyspozycji zawodowych, umiejętności uniwersalnych oraz cech osobowości, które stanowią atuty na rynku pracy. Zajęcia umożliwiły uczestniczkom również poznanie sytuacji na rynku pracy, wymagań pracodawców oraz sposobów rekrutacji stosowanych przez firmy. Omówiono zagadnienia związane z przedsiębiorczością, rozumianą z jednej strony jako zdolność do niekonwencjonalnych zachowań na rynku pracy, z drugiej jako przygotowanie do możliwości podjęcia własnej działalności gospodarczej, która byłaby źródłem utrzymania. Wiele miejsca poświęcono na ukazanie sposobów i metod

Klub Pracy

aktywnego poszukiwania pracy poprzez omówienie tych najbardziej skutecznych na współczesnym rynku pracy. Klubowiczki uwrażliwiono również na stosowanie zasad poprawnej komunikacji interpersonalnej i mowy ciała, umiejętność autoprezentacji, nawiązania pierwszego kontaktu z pracodawcą. W tematyce zajęć nie pominięto również automotywacji i roli pozytywnego myślenia w procesie

również szereg prezentacji multimedialnych, wyświetlono wiele filmów, wykonano testy i ćwiczenia, które pozwoliły uczestniczkom zastanowić się nad sobą, a tym samym lepiej ocenić swoją sytuację na rynku pracy – na który chciałyby wejść.

Na zajęcia zaproszono Specjalistę d/s Rozwoju Zawodowego, który poinformował o formach szkolenia, warunkach, jakie trzeba spełnić, aby móc skorzystać ze szkoleń oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Brzozowie oraz planowanych szkoleniach i kursach na najbliższe kilka miesięcy.

Szczególnie atrakcyjnym punktem szkolenia była wizyta drugiego zaproszonego gościa. Z uczestniczkami spotkała się Iwona Kmita – kosmetyczka z brzozowskiego Gabinetu Kosmetycznego DAJENA. Konsultantka udzieliła wielu wskazówek dotyczących tego, jak powinien wyglądać makijaż codzienny, makijaż do pracy oraz zaprezentowała na jednej z uczestniczek, jak należy się umalować na spotkanie kwalifikacyjne z pracodawcą. Przedstawiła również świadectwo własnej ścieżki osoby bezrobotnej, jako tej, która nie poddała się, zaczęła walczyć z sytuacją bezrobocia, czego skutkiem było założenie własnej działalności gospodarczej – gabinetu kosmetycznego. Ta kwestia stała się bardzo ważną przesłanką dla klientek – pomogła im bowiem w odbudowaniu wiary we własne możliwości.

Ostatnią część programu przeznaczono przede wszystkim na praktyczne poszukiwanie pracy, konsultacje indywidualne oraz krótkie spotkania grupowe. Uczestniczki przychodziły do Klubu, zapoznawały się z aktualnymi ofertami pracy, przygotowywały dokumenty aplikacyjne, telefonowały do pracodawców, odwiedzały firmy, umawiały się na rozmowy kwalifikacyjne, chodziły na nie, prezentując własną osobę pracodawcy, u którego chciałyby znaleźć zatrudnienie. Wymieniały się także doświadczeniami i ofertami pracy, motywując i wspierając się wzajemnie. W tym czasie Lider prowadził również konsultacje indywidualne z uczestniczkami, które wymagały pomocy w swoim procesie poszukiwania pracy.

Tak ogromne starania i wysiłki podjęte przez kobiety uczestniczące w zajęciach przyniosły szereg sukcesów.

poszukiwania pracy, co uczestniczki „dawały” sobie same przede wszystkim poprzez wymianę doświadczeń i wzajemne wsparcie. Dodatkowo omówiono również pojęcie stresu oraz pokazano sposoby radzenia sobie z nim. Uczestniczki zajęć na

bieżące były informowane o aktualnych ofertach pracy, jakimi dysponują pośrednicy pracy brzozowskiego Urzędu Pracy. Ponadto klubowiczki wraz z Liderem odwiedziły Internetowe Centrum Informacji dla Osób Bezrobotnych i Poszukujących Pracy, gdzie mogły przy pomocy Internetu wyszukać oferty pracy odpowiednie dla siebie. Podczas zajęć przedstawiono

Cztery spośród siedmiu kobiet osiągnęły swój upragniony cel. Jedna z uczestniczek została doceniona przez pracodawcę ze sklepu odzieżowego i będzie mogła tam pracować oraz rozwijać swoje umiejętności, dwie osoby podejmą staż, kolejna uczestniczka zdecydowała się na podwyższenie swoich kwalifikacji zawodowych i została skierowana na kurs kosmetyczny organizowany w ramach szkoleń prowadzonych przez PUP Brzozów. Natomiast uczestniczki, którym na razie nie udało się znaleźć pracy, mogą skorzystać z Otwartego Klubu Pracy. Jest to forma spotkań Lidera z byłymi uczest-

nikami zajęć, a także wszystkich innych zainteresowanych osób, które wymagają porady, wskazówki lub pomocy we własnych staraniach dotyczących przygotowania dokumentów aplikacyjnych, poszukiwania zatrudnienia, czy też innych informacji dotyczących poruszania się po współczesnym rynku pracy.

Na zakończenie zajęć uczestniczki odebrały zaświadczenia z rąk Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Brzozowie Józefa Kołodzieja.

Uczestnictwo w zajęciach Klubu Pracy pomaga więc naszym klientom zmienić postawę wobec siebie i swojej

sytuacji, zmienia postawę z „muszę” na „chcę”, uczy aktywności i samodzielności, wzmacnia poczucie wiary we własne możliwości oraz podnosi poczucie wartości, a nawet ułatwia zdobycie pracy.

Kolejne zajęcia w Klubie Pracy będą odbywały się w dniach od 6 do 24 października 2008 r. Wszystkie osoby zainteresowane wzięciem udziału w szkoleniu proszone są o zgłoszenie się do 19 września do PUP w Brzozowie, ul. Kościuszki 2 (obok Delikatesów CENTRUM, pierwsze piętro, pokój nr 2).

*Agnieszka Winiarska
Lider Klubu Pracy w Brzozowie*

Oferty pracy jakimi dysponuje PUP w Brzozowie na dzień **26. 09. 2008 r.**

1. Operator wężła betoniarskiego	7. Kierowca kat. D	12. Kucharz
2. Pomocnik hutnika szkła	(praca w delegacji)	13. Piekarz
3. Instruktor nauki tańca	8. Kierowca kat. C+E	14. Sprzedawca paliw
4. Szklarz	9. Blacharz - lakiernik samochodowy	15. Murarz
5. Elektryk - elektronik	10. Hutnik szkła	16. Spawacz CO ₂
6. Szwaczka z doświadczeniem	11. Barman	

AGENCJA RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA PODKARPACKI ODDZIAŁ REGIONALNY

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004–2006

Działanie 2 PROW pt. „Wspieranie gospodarstw niskotowarowych” to instrument finansowy zaproponowany nowym krajem członkowskim Unii Europejskiej w trakcie negocjacji przedakcesyjnych. Wprowadzając to działanie kierowano się potrzebą wyrównywania warunków konkurencji na rynku wspólnotowym i koniecznością przyspieszenia procesu przemian gospodarstw rolnych. Podstawowy cel działania to pomoc dla gospodarstw rolnych o stosunkowo małym potencjale ekonomicznym, produkujących głównie na własne potrzeby i nie posiadających zdolności inwestycyjnych. Pomoc ta ma zachęcić i pobudzić do restrukturyzacji tę grupę gospodarstw, aby mogły one sprostać konkurencji w warunkach krajowych i wspólnotowych.

Beneficjentem działania jest producent rolny, będący osobą fizyczną, prowadzący gospodarstwo rolne będące jego własnością lub własnością jego małżonka i odpowiadające definicji gospodarstwa niskotowarowego, tzn. gospodarstwa o wielkości ekonomicznej od 2 do 4 EJW.

Pomoc w ramach niniejszego działania może być przyznana, jeśli spełnione zostaną wszystkie określone poniżej warunki:

1. Wnioskodawca prowadzi na własny rachunek działalność rolniczą w niskotowarowym gospodarstwie rolnym, tj. gospodarstwie o wielkości ekonomicznej (mierzonej wysokością standardowej nadwyżki bezpośredniej), co najmniej 2 ESU i nie więcej niż 4 ESU.
2. Wnioskodawca przez okres 3 lat poprzedzających złożenie wniosku o pomoc

*Marek Owsiany
Z-ca Dyrektora Podkarpackiego
Oddziału Regionalnego ARiMR*

prowadził gospodarstwo rolne, którego ma dotyczyć ta pomoc, lub też został właścicielem gospodarstwa w drodze dziedziczenia ustawowego lub jako następca w ramach renty strukturalnej.

3. Wnioskodawca przedstawił wniosek o pomoc, wraz z planem rozwoju gospodarstwa, zawierającym:

- informacje nt. gospodarstwa, jego struktury, wyposażenia, osobach zatrudnionych w gospodarstwie,
- wielkość ekonomiczną gospodarstwa,
- wykazanie przysługującego przez gospodarstwo żywności ekonomicznej,
- opis planowanych inwestycji,
- określenie celów pośrednich (częstkowych) realizacji planu.

Celami pośrednimi mogą być stosownie do zamierzeń właściciela gospodarstwa:

- przedstawienie gospodarstwa rolnego na produkcję ekologiczną lub formalne wejście w okres przedstawiania poprzedzający przedstawienia,
- przystąpienie do grupy lub związku grup producentów rolnych,
- kupno lub dzierżawa gruntu rolnego,
- kupno zwierząt,
- kupno lub leasing maszyn rolniczych,
- ukończenie szkolenia w zakresie dobrej praktyki rolniczej lub ekonomiki gospodarstwa,
- realizacja jednego z pakietów rolnośrodowiskowych,
- przejście na system opodatkowania podatkiem od towarów i usług na zasadach ogólnych,
- przejście na system opodatkowania produkcji rolniczej w działach specjalnych na zasadach ogólnych,

- otrzymanie pomocy finansowej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwoju obszarów wiejskich” na realizację planowanych przedsięwzięć lub ich części,
- otrzymanie finansowej pomocy publicznej na cele określone w założeniach planu rozwoju gospodarstwa niskotowarowego,
- osiągnięcie w okresie pobierania płatności dla gospodarstwa niskotowarowego, udokumentowanej rocznej wartości sprzedaży produktów rolnych z gospodarstwa na poziomie co najmniej 20 000 złotych,
- zaawansowanie inwestycji zaplanowanej w planie rozwoju gospodarstwa niskotowarowego.

Pomoc finansowa dla gospodarstw niskotowarowych w wysokości 1250 EURO/rok na gospodarstwo może być wypłacana przez 5 lat, przy czym w czwartym i piątym roku płatność będzie kontynuowana, jeśli rolnik zrealizuje przedsięwzięcia zadeklarowane w planie rozwoju gospodarstwa niskotowarowego, który stanowi załącznik do składanego przez rolnika wniosku o przyznanie wsparcia.

W PROW na lata 2004-2006 przewidziano na wspieranie gospodarstw niskotowarowych 293,1 mln euro (w ramach tych środków zostaną sfinansowane dwie pierwsze raty płatności). Działanie to cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem rolników. Biura powiatowe ARiMR przyjmowały wnioski od 1 lutego do 22 marca 2005 r. Na podstawie prowadzonej prognozy wydatkowania środków finansowych stwier-

dżono, że limit finansowy zatwierdzony przez Komisję Europejską na to działanie został wyczerpany. W tym okresie wpłynęło do Agencji ponad 116 tys. wniosków, na kwotę przekraczającą 603 mln zł oraz z dniem 6 listopada 2006 roku wznowiła przyjmowanie wniosków o pomoc finansową na działanie „Wspieranie gospodarstw niskotowarowych w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004–2006”. Wnioski w drugim naborze przyjmowane były do 16 listopada 2006 r.

Obecnie Biura Powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przyjmują dla wniosków złożonych w terminie od 1 lutego do 22 marca 2005 r. (po trzecim roku realizacji planu) oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie gospodarstw niskotowarowych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich. Płatność dla gospodarstwa niskotowarowego w czwartym i piątym roku wypłaty tej płatności wypłaca się, jeżeli producent rolny:

- 1) zrealizował przedsięwzięcia zgodnie z planem rozwoju gospodarstwa niskotowarowego, nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia wypłaty płatności dla gospodarstwa niskotowarowego w trzecim roku realizacji planu,⁴⁴
- 2) złożył kierownikowi biura powiatowego Agencji, właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania producenta rolnego, oświadczenie o zrealizowaniu przedsięwzięć zgodnie z planem gospodarstwa niskotowarowego.

Oświadczenie, o którym mowa w ww. rozporządzeniu należy złożyć w nieprzekraczalnym terminie 6 miesięcy + 7 dni od dnia wypłaty płatności w trzecim roku, wraz z dokumentami potwierdzającymi ukończenie realizacji przedsięwzięć określonych w planie rozwoju gospodarstwa niskotowarowego.

Marek Owsiany

Z-ca Dyrektora Podkarpackiego Oddziału Regionalnego ARiMR

Wiekowa jubilatka

W piątek, 29 sierpnia br. w Domu Pomocy Społecznej w Brzozowie stulecie urodzin świętowała Pani Bronisława Śnieżek. Dostojna jubilatka urodziła się 28 sierpnia w 1908 r., była mieszkanką Jasienicy Rosielnej, obecnie już od dwóch lat przebywa pod opieką DPS w Brzozowie.

Bronisława Śnieżek

Uroczystość rozpoczęła się mszą św., która została odprawiona w miejscowej kaplicy DPS przez ks. Kapelana Tomasza Ziembę z Brzozowa i ks. Dziekana Wiesława Twardego - Proboszcza Parafii Jasienica Rosielna. We mszy wzięli udział przedstawiciele władz powiatowych, gminnych, Domu Pomocy Społecznej w Brzozowie, a także rodzina i znajomi.

Po zakończonej mszy św. na ręce jubilatki kwiaty, upominki oraz życzenia długich lat w zdrowiu złożyli: Sekretarz

Powiatu Ewa Tabisz, Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Brzozowie Edward Mroziak, Wójt Gminy Jasienica Rosielna Marek Cwiakala, Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Jasienicy Rosielnej Janina Sobkowicz, Przewodniczący Samorządu Mieszkańców DPS w Brzozowie Jan Lorens oraz księża, rodzina i znajomi. Sekretarz Powiatu E. Tabisz w imieniu Starosty Brzozowskiego przekazała list gratulacyjny. - *Dołączam do wszystkich życzeń, które spływają na Twoje ręce, słowa podziękowań i z serca płynących gratulacji. Żyj nam długie lata w zdrowiu, niech Bóg roztaacza nad Tobą opiekę i zawsze błogosławi* – napisał w liście starosta.

Pani Bronisława życzenia długich lat życia w otoczeniu miłości najbliższych osób przyjęła ze wzruszeniem. Na zakończenie wszyscy

Życzenia jubilatce złożyła również Sekretarz Powiatu Ewa Tabisz

Wspólna fotografia z rodziną

zaproszeni mieli okazję poczęstować się urodzinowym tortem, nie zabrakło również wspólnej fotografii z rodziną.

Anna Kalamucka

Nowe przedszkole w Haczowie

Dzień 1 września br. na długo pozostanie w pamięci mieszkańców Haczowa. W tym dniu odbyła się uroczysta Powiatowa Inauguracja Roku Szkolnego 2008/2009 połączona z otwarciem nowego budynku Przedszkola Samorządowego w Haczowie.

Uroczystość rozpoczęła msza św. w miejscowym Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej, po której zaproszeni goście, przedszkolaki i mieszkańcy Haczowa przeszli pod budynek przedszkola.

Wszystkich przybyłych powitał Dyrektor Przedszkola Bogdan

Nycz. Wśród gości znaleźli się: Zygmunt Błaż - Starosta Brzozowski, Janusz Draguła - Wicestarosta Brzozowski, Henryk Kozik - Przewodniczący Rady Powiatu w Brzozowie, Stanisław Jakiel - Wójt Gminy Haczów, Tomasz Żak - Starszy Wyzytator Kuratorium Oświaty, Ks. Prałat Kazimierz Kaczor - Proboszcz haczowskiej parafii, Tadeusz Kędra - Przewodniczący Rady Gminy Haczów wraz z Radnymi, Tadeusz Pióro - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzozowie, Ryszard Błaż - sołtys Haczowa, dyrektorzy placówek oświatowych z Haczowa i okolic, a także przedszkolaki ze swoimi rodzicami.

Po powitaniu głos zabrali zaproszeni goście. W swoim wystąpieniu Starosta Zygmunt Błaż, dokonał symbolicznej inauguracji nowego roku szkolnego 2008/2009 i pogratulował wszystkim, którzy przyczynili się do powstania przedszkola: - *To wspaniałe uczucie znaleźć się w gro-*

Przedszkole Samorządowe w Haczowie

Poświęcenie przedszkola

Program artystyczny w wykonaniu przedszkolaków

Zjeżdżalnia wraz z huśtawką

nie ludzi, których zaangażowanie, odpowiedzialność i wspaniała postawa wobec stawianych zadań daje tak okazałe rezultaty. Jestem przekonany, że wysiłek włożony w powstanie tego

po czym wszyscy zebrani udali się na zwiedzanie obiektu, który z pewnością stanowi wizytówkę gminy wśród obiektów oświatowych. Po części oficjalnej w budynku miejscowego Domu Strażaka podopieczni przedszkola przedstawili ciekawy program artystyczny prezentujący ich umiejętności sceniczno-wokalne.

Jacek Cetnarowicz

*****

Pierwszy pomysł zbudowania przedszkola zrodził się w 1976 roku. Z uwagi na liczne trudności budowa trwała 32 lata. Dzięki determinacji Haczowian w 2008 roku zakończono budowę tak potrzebnego dla Haczowa nowego budynku przedszkola. W dniu 1 września rozpoczęło w nim naukę 92 dzieci. Placówka posiada 4 sale dydaktyczne, salę gimnastyczną, pokój nauczycielski, zaplecze kuchenne i sanitarne oraz salkę multimedialną wyposażoną w sprzęt komputerowy.

Warto nadmienić, że większość sal została wyposażona w nowe meble i sprzęt. Dzieci mają także do dyspozycji duży, ogrodzony plac zabaw dla potrzeb, którego Starosta Brzozowski Zygmunt Błaż ufundował zjeżdżalnię wraz z huśtawką.

Wniedzielę 7 września br. mieszkańcy Trześniowa świętowali otwarcie hali sportowej w miejscowym Zespole Szkół. Spełniło się w ten sposób marzenie nie tylko uczniów, grona pedagogicznego, ale i mieszkańców Trześniowa.

Otwarcie hali uświetniła obecność wielu znamienitych gości, wśród których znaleźli się: Eurodeputowany do Parlamentu Europejskiego Mieczysław Janowski, Senator RP Stanisław Piotrowicz, Poseł RP Adam Śnieżek, przedstawiciele władz samorządowych: Starosta Brzozowski Zygmunt Błaż, Wicestarosta Janusz Draguła, Wójt Gminy Haczów Stanisław Jakiel, Wójt Gminy Domaradz Jan Pilch, Przewodniczący Rady Gminy Haczów Tadeusza Kędra wraz z Radnymi, a także Komendant Powiatowy PSP w Brzozowie Mirosław Szmyd, Kierownik Oddziału Kuratorium Oświaty w Krośnie Ewa Starowiejska, Tomasz Żak Starszy Wizytator Kuratorium Oświaty, Zygmunt Prugar Ketling syn patrona szkoły, jak również dyrektorzy placówek oświatowych z okolicznych miejscowości oraz byli i obecni uczniowie Zespołu Szkół wraz z rodzicami.

Uroczystości rozpoczęła msza św. sprawowana przez ks. Jana Caga - Proboszcza Parafii pw. Świętego Stanisława Biskupa. Po mszy św. uczestnicy prowadzeni przy dźwiękach Orkiestry

miejscowej społeczności. Stanowi także ważny moment w życiu Gminy Haczów, bowiem po przedszkolu w Haczowie, jest to kolejna inwestycja oświatowa oddana do użytku w bieżącym roku szkolnym.

Z tej to okazji pragniemy przekazać najserdeczniejsze gratulacje wszystkim Mieszkańcom Trześniowa. Słowa uznania należą się tu przede wszystkim Gospodarzom Gminy, Dyrekcji

Symboliczne przecięcie wstęgi

przez budowę i przygotowanie jak najlepszej bazy oświatowej: „Przed tygodniem oddaliśmy okazałe przedszkole w Haczowie. Obecnie trwa także rozbudowa Zespołu Szkół w Jasionowie i realizacja pierwszego etapu budowy sali gimnastycznej we Wzdowie. A dziś spotykamy się na uroczystości otwarcia nowego segmentu sportowego w Trześniowie. Obiekt ten został

Otwarcie hali sportowej w Trześniowie

OSP Brzozów pod batutą Tadeusza Podulki przeszli spod kościoła pod budynek hali sportowej, gdzie miało miejsce przecięcie wstęgi, którego dokonali: Mieczysław Janowski, Adam Śnieżek, Zygmunt Błaż, Tadeusz Kędra oraz Alina Prorok. Po oficjalnym otwarciu nastąpiło poświęcenie obiektu, którego dokonał ks. Jan Cag.

Następnie Dyrektor Zespołu Szkół Alina Prorok serdecznie powitała zaproszonych gości i poprosiła o wygłoszenie okolicznościowych przemówień. Jako pierwszy głos zabrał Przewodniczący Społecznego Komitetu Budowy Hali Sportowej Tadeusz Wójcik, który przedstawił protokół i historię budowy hali sportowej. Ciepłe słowa i gratulacje dla wszystkich, którzy przyczynili się do wybudowania hali i oddania jej do użytku skierowali także Mieczysław Janowski, Adam Śnieżek i Stanisław Piotrowicz. Również Starosta Z. Błaż zwrócił się z gratulacjami w imieniu własnym i Wicestarosty J. Draguły. Powiedział m.in. „Uroczystość otwarcia hali sportowej przy Zespole Szkół w Trześniowie jest wydarzeniem, które na trwale zapisze się w pa-

Goście uroczystości

Program artystyczny w wykonaniu uczniów ZS w Trześniowie

wzniesiony kosztem prawie 2 milionów złotych. Kwotę tę wyasygnowaliśmy z budżetu naszej gminy i środków Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu. Oprócz sali gimnastycznej o wymiarach 12x24 metry w segmencie znajduje się także pomieszczenie przeznaczone na Izbę Pamięci Patrona szkoły, siłownia, świetlica, pokój nauczycielski, pokój nauczycieli WF, szatnie, natryski, sanitariaty, 4 magazynki porządkowe, magazyn sprzętu, pomieszczenie socjalne oraz 2 hole rekreacyjne.”- powiedział S. Jakiel. Na zakończenie młodzież zaprezentowała ciekawy program artystyczny, po którym Dyrektor szkoły zaprosiła do zwiedzania obiektu i dokonania wpisów w księdze pamiątkowej.

Po części oficjalnej uczestnicy udali się do miejscowego Domu Ludowego na uroczysty obiad, podczas którego wystąpiła Kapela Ludowa „Graboszczanie”. Na zakończenie odbyła się zabawa ogrodowa, która trwała do późnych godzin wieczornych.

Jacek Cetnarowicz

21 września 2008 roku w Domaradzu odbyła się uroczystość odsłonięcia i poświęcenia obelisku „Poległym lecz niezwykłym” poświęconego wszystkim poległym za Ojczyznę na przestrzeni wieków. Na uroczystość przybyli przedstawiciele władz samorządowych, duchowieństwa, liczne poczty sztandarowe oraz wielu mieszkańców Domaradza.

Obelisk „Poległym lecz niezwykłym” powstał w celu upamiętnienia poległych za Ojczyznę na przestrzeni wieków - od zamierzczliwych rycerskich czasów, przez liczne wojny aż do ofiar zamachów terrorystycznych. Powstał jako kontynuacja pomysłu księdza Antoniego Kołodzieja, który już od wielu lat pragnął uczcić pamięć obrońców Ojczyzny, lecz zmarł podczas nabożeństwa za Ojczyznę 13 grudnia 1996 roku w Ustrzykach Dolnych.

Złożenie kwiatów pod obeliskiem

Na uroczystość przybyli: Kapelan AK ks. Infułat Julian Pudło, Poseł na Sejm RP Adam Śnieżek, Starosta Brzozowski Zygmunt Błaż, Komendant Powiatowy Policji Edward Ząbek, kombatancki AK z pocztą sztandarową, poczet sztandarowy Podhalańczyków, poczet sztandarowy policji, poczty sztandarowe wszystkich jednostek OSP z terenu

Odślonięcie i poświęcenie obelisku „Poległym lecz niezwykłym”

naszej gminy oraz poczty sztandarowe Szkoły Podstawowej Nr 1 w Domaradzu i Zespołu Szkół w Baryczy. Nie zabrakło również przedstawicieli władz gminnych, radnych gminy oraz licznie przybyłych mieszkańców gminy.

Uroczystość rozpoczęła się od mszy świętej odprawionej w Sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Domaradzu przez ks. Infułata Juliana Pudło, ks. proboszcza Wiesława Przepadło i ks. Zbigniew Kuca.

Podczas mszy świętej krótkie przemówienie wprowadzające zebranych w tematykę uroczystości wygłosił Wójt Gminy Jan Pilch. Po nim głos zabrała młodzież przygotowana przez Irenę Jarę i Aleksandrę Walków. Zaprezentowali oni część artystyczną o tematyce patriotycznej.

Po zakończeniu Mszy Świętej wszyscy uczestnicy udali się przy dźwiękach orkiestry dętej GOK w Domaradzu na cmentarz, gdzie został usytuowany obelisk.

Po przybyciu na cmentarz głos zabrał Wójt Gminy Domaradz Jan Pilch. Po krótkim przemówieniu dokonał on wraz z przedstawicielami młodego pokolenia gimnazjalistów: Beatą Majdą i Łukaszem Sową odsłonięcia obelisku. Następnie kwiaty pod obeliskiem złożyli przedstawiciele Policji, OSP, Samorządu Powiatowego, Gminnego, przedstawiciel Akcji Katolickiej oraz Poseł na Sejm. Głos zabrali również Poseł na Sejm RP Adam Śnieżek, Starosta Brzozowski Zygmunt Błaż oraz Komendant Powiatowy Policji Edward Ząbek.

Na zakończenie Orkiestra Dęta GOK w Domaradzu zaprezentowała wiązanek pieśni żołnierskich.

Tomasz Bober

Obelisk „Poległym lecz niezwykłym”

Sprzęt komputerowy przekazany

16 września br. Starosta Brzozowski Zygmunt Błaż przekazał 11 zestawów komputerowych oraz 2 drukarki i kserokopiarkę placówkom oświatowym z terenu powiatu. Część sprzętu trafiła również do organizacji humanitarnej PCK w Brzozowie.

Używany sprzęt informatyczny pochodzi z Powiatowego Urzędu Pracy w Brzozowie, gdzie konieczne było jego unowocześnienie. Nie-

Pamiątkowa fotografia z przekazania sprzętu komputerowego

mniej, jak podkreślił Dyrektor PUP w Brzozowie Józef Kołodziej, przekazany sprzęt posiada wysokie parametry techniczne. Trafił on do: Przedszkola Samorządowego w Haczowie, Przedszkola Samorządowego Nr 1 w Brzozowie, Przedszkola Samorządowego Nr 2 w Brzozowie, Zespołu Szkół w Jasionowie oraz Zarządu Rejonowego PCK w Brzozowie.

Przedstawiciele placówek gorąco podziękowali Staroście i Dyrektorowi PUP, zaś Prezes ZR PCK w Brzozowie Danuta Gwizdała przekazała na ich ręce podziękowania: - *Zarząd Rejonowy PCK w Brzozowie pragnie serdecznie podziękować za przekazanie zestawu komputerowego i drukarki dla potrzeb naszej organizacji. Komputer będzie nam pomocny w celu założenia strony internetowej, promocji naszej organizacji oraz kontaktu z opiekunami szkolnymi kół PCK. Jednocześnie dziękujemy za okazaną wyrozumiałość.*

Starosta wyraził nadzieję, iż przekazany sprzęt jeszcze długo będzie służył jego nowym właścicielom.

Anna Rzepka

Przeżyli z sobą 50 lat i więcej

Ponad 100 osób z terenu gminy Haczów uhonorowano medalami „Za długoletnie pożycie małżeńskie” przyznanymi przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego. Uroczystość odbyła się w Gminnym Ośrodku Kultury i Wypoczynku w Haczowie.

Medale przyznawane są małżeństwom, które w jednym związku przeżyły 50 lat lub więcej. Oprócz medali, które wręczał Wójt Stanisław Jakiel, Dostojni Jubilaci otrzymali listy gratulacyjne i kwiaty, które wręczali Starosta Brzozowski Zygmunt Błaż i Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Haczowie Małgorzata Nowicka. Zwracając się do Jubilatów i gratulując tak pięknego jubileuszu, Wójt Stanisław Jakiel stwierdził, iż osoby świętujące 50. rocznicę pożycia małżeńskiego mogą powiedzieć, że w życiu odnieśli wielki sukces. – *Nie jest to jednak sukces w rozumieniu kariery i majątku, za którym w pośpiechu goni dzisiejszy świat.*

Starosta Z. Błaż wręcza Jubilatowi listy gratulacyjne

Wy dotrzymaliście obietnicy, zbudowaliście trwałą więź małżeńską, mimo różnych przeciwności losu, momentów dobrych, a czasem nawet tragicznych – powiedział Wójt.

W trakcie spotkania nie zabrakło wspólnego toastu, tradycyjnego „Sto lat” oraz poczęstunku. Uroczystość uświetnił występ Zespołu Obrzędowego „Haczowskie Wesele”.

(aj)

Uhonorowani medalami „Za długoletnie pożycie małżeńskie”

Haczów: Stefania i Edward Boczar, Czesław Boczar, Cecylia i Stanisław Ekiert, Zofia i Józef Frydrych, Zofia Klamut, Helena

Uroczystość uświetnił występ zespołu obrzędowego „Haczowskie wesele”

i Edward Najbar, Kazimiera i Stanisław Ostrowscy, Czesława Pojnar, Helena i Stanisław Pojnar, Maria i Władysław Prajsnar, Danuta i Stanisław Rolniak, Adela i Tadeusz Rozenbajgier, Maria i Józef Rymar, Janina i Izidor Rysz, Kazimiera i Bronisław Stepek, Helena i Tadeusz Stepek, Maria i Jan Szajna, Zofia i Jan Szajna, Helena i Tadeusz Szajna, Czesława i Bronisław Szmyd, Zofia i Józef Szmyd, Stefania i Tadeusz Szmyd, Stefania i Stanisław Szuber, Zofia i Stanisław Wulw, Maria i Jan Ziemiański, Helena i Bronisław Zychowicz.

Trzeńńów: Janina i Ludwik Kędra, Władysława i Kazimierz Kołodziej, Helena i Tadeusz Michalscy, Jadwiga i Eugeniusz Prorok, Helena i Jan Prorok, Władysława i Józef Rymarowicz, Jadwiga i Tadeusz Rymarowicz.

Buków: Jadwiga i Jan Gębuś, Eugenia i Stanisław Pelc.

Jasionów: Helena i Zdzisław Kryniccy, Władysława i Marian Michalscy, Maria i Ludwik Najdeccy, Józefa i Stanisław Opałiński, Zofia i Józef Szuba, Ksawera i Stanisław Wojtoń, Helena i Stanisław Zgłobicki.

Wzdów: Anna i Bolesław Bukład, Leokadia i Stanisław Bukład, Józefa i Władysław Kobylak, Danuta i Marian Kryniccy, Władysława i Paweł Marański, Maria i Mieczysław Mazur, Maria i Adam Pitera, Anna i Adolf Wojtoń.

Jablonica Polska: Józefa i Józef Gazda, Maria i Tadeusz Gerlach, Czesława i Tadeusz Hawrot, Salomea i Tadeusz Kwolek, Zofia i Jan Rymarz.

Malinówka: Władysława i Jan Józefczyk, Janina i Mieczysław Kielar, Maria i Bronisław Rajchel, Bronisława i Henryk Rajchel.

Polski Czerwony Krzyż w Brzozowie
zaprasza na organizowane przez nas Kursy Pierwszej Pomocy
dla pracowników:
urzędów, zakładów pracy, szkół i przedszkoli

Proponujemy:

- kursy pierwszej pomocy z certyfikatem UE
- kursy pierwszej pomocy (podstawowe)
- kursy pierwszej pomocy (elementarne)

Zainteresowanych prosimy o kontakt telefoniczny. Instruktor Pierwszej Pomocy ZG PCK tel. 0 691 865 159 lub po godz. 20.00 (0-13) 43-614-37.

Informujemy, że środki pozyskiwane ze szkoleń są przeznaczone na pomoc ludziom potrzebującym z terenu powiatu brzozowskiego.

Polski Czerwony Krzyż 5 października 1999 r. uzyskał, nadany przez Europejskie Referencyjne Centrum Pierwszej Pomocy z siedzibą w Brukseli Certyfikat Pierwszej Pomocy. Zaświadczenia wydawane przez Polski Czerwony Krzyż są uznawane we wszystkich krajach zrzeszonych w Unii Europejskiej.

W malowniczej scenerii

VII Ogólnopolski Plener Malarski

Już po raz siódmy Związek Polskich Artystów Plastyków Zarząd Okręgu w Rzeszowie oraz Zespół Szkół w Orzechówce zorganizowali Ogólnopolski Plener Malarski „Orzechówka 2008”. Podsumowanie pleneru połączone z wernisażem prac artystów odbyło się 9 sierpnia br. w ZS w Orzechówce.

Dyplomy młodym artystom wręczyła Dyktor Krystyna Masłyk

Impreza składała się z dwóch przedsięwzięć: pleneru malarskiego piętnastu uznanych artystów i warsztatów malarskich dla dwudziestu uczniów ze szkół podstawowych i gimnazjów gminy Jasienica Rosielna. Artyści nie tylko utrwalili malownicze okolice Orzechówki, ale również służyli cenną radą i pokazywali swój warsztat uzdol-

nionej artystycznie młodzieży. Plener plastyczny uczniów pt. „Dworki, pałacyki i zamki” poprzedzony wyjazdami do okolicznych „perełek” architektury, również zakończony był wernisażem.

Zebranych artystów, zaproszonych gości i sympatyków sztuki powitała Dyktor ZS w Orzechówce Krystyna Masłyk. Wręczyła ona certyfikaty młodzieży biorącej udział w warsztatach i podkreśliła wkład pracy Marty Krupy, która prowadziła z nimi zajęcia. Artystom zaś podziękowała za utrwalenie na płótnach piękna Orzechówki i jej okolic. Zaakcentowała również fakt, że tego typu przedsięwzięcia uwalniają nas na piękno przyrody i świata oraz promują nasz region.

Następnie głos zabrał komisarz techniczny pleneru Mirosław Rymar z Krosna. Przedstawił on autorów pięknie wyeksponowanych prac, które można było podziwiać podczas wernisażu. Na koniec znaną maksymą, iż malarz wypowiada się przez swoje dzieło, zachęcił zebranych do oglądania prezentowanych obrazów.

Impreza została zrealizowana przy pomocy finansowej Województwa Podkarpackiego.

Anna Rzepka

Wśród gości znalazł się m.in. Przewodniczący Rady Powiatu w Brzozowie Henryk Kozik

Zabawa plenerowa w Orzechówce

*„Człowiek jest wielki nie przez to, co ma,
nie przez to, kim jest,
lecz przez to, czym dzieli się z innymi”
Jan Paweł II*

W słoneczne popołudnie 10 września br. w Domu Pomocy Społecznej w Orzechówce, który stanowi filię DPS w Brzozowie, odbyła się Zabawa Plenerowa dla podopiecznych okolicznych placówek działających na polu pomocy społecznej. Organizatorem przedsięwzięcia był DPS w Brzozowie.

Jego Dyktor Edward Mroziak rozpoczął imprezę i powitał Sekretarz Powiatu Ewę Tabisz oraz kierowników, dyrektorów i podopiecznych poszczególnych placówek, po czym zaprosił wszystkich do wspólnej zabawy tanecznej. Uczestnicy imprezy mogli też skorzystać z darmowej loterii.

Zabawa plenerowa rozpoczęła się wspólnym obiadem

W zabawie wzięli udział podopieczni: Domów Pomocy Społecznej (Brzozów, Orzechówka, Moczary, Krosno, Iwonicz, Folsz), Warsztatów Terapii Zajęciowej (Haczów, Stara Wieś) oraz Środowiskowych Domów Samopomocy (Brzozów, Izdebniki, Blizne).

Jak podkreślają pracownicy DPSu, ważny jest dla nich codzienny uśmiech zadowolenia każdego z mieszkańców. Wrześniowa impreza dowodzi, iż zdecydowanie udało im się przywołać te uśmiechy. Oby na naszym terenie pojawiało się więcej takich inicjatyw.

Anna Rzepka

Jubileusz starowiejskiej „stulatkii”

Z okazji jubileuszu strażacy otrzymali nowy sztandar, a Muzeum Pożarnictwa otrzymało imię jego twórcy Stanisława Dydka. Obchody jubileuszu 100-lecia rozpoczęła msza święta koncelebrowana w starowiejskiej bazylice.

Kolejna część rocznicowych obchodów odbyła się na placu obok strażnicy OSP, gdzie przeszli strażacy wraz z zaproszonymi gośćmi i mieszkańcami Steraj Wsi, prowadzeni przez orkiestrę dętą „Fire Band” z Brzozowa. Gości powitał Burmistrz Brzozowa Józef Rzepka. Wśród nich znaleźli się między innymi: Zastępca Podkarpackiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Rzeszowie bryg. Bogdan Kuliga, Komendant Powiatowy PSP w Brzozowie bryg. Mirosław Szmyd, Członek Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP w Rzeszowie Stanisław Łobodziński, Prezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Brzozowie Edward Rozenbajgier, Zastępca Podkarpackiego Komendanta Wojewódzkiego Policji insp. Jan Zając, Komendant Powiatowy Policji w Brzozowie mł. insp. Edward Ząbek, Jerzy Szubra, Naczelnik Wydziału Porządku Publicznego, Bezpieczeństwa, Obronności i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Brzozowie, Przewodniczący Rady Miejskiej w Brzozowie Stanisław Pilszak.

Historię jednostki przedstawił Marian Dydek Prezes OSP w Starej Wsi. Mówił między innymi o początkach działalności straży w 1908 r., zakupie pierwszej pompy sikawkowej w 1912 r., postaciach kierujących stowarzyszeniem, trudnościach podczas okupacji i w okresie powojennym, sukcesach w pozyskiwaniu coraz lepszego i nowocześniejszego sprzętu, kolejnych rozbudowach Domu Strażaka, różnych przejawach działalności kulturalnej, oświatowej, prewencyjnej oraz aktywnym udziale w ochronie przeciwpożarowej i walce z żywiołami. Z okazji jubileuszu strażacy - ochotnicy otrzymali nowy sztandar, który uhonorowany został Złotym Znakiem Związku – najwyższym odznaczeniem korporacyjnym. Złoty Znak Związku otrzymał także Prezes jednostki Marian Dydek. Złotym medalem „Za zasługi dla pożarnictwa” uhonorowano: Stanisława Chrobaka, Andrzeja Felblę, Bogdana Gdule, Adama Nogaję, Adama Szarkę, Janusza Szarkę i Stanisława Żmudę. Srebrnym zostali odznaczeni: Roman Bielawski, Mariusz Kaznowski, Teresa Lorenc i Teresa Rymarowicz, a brązowym: Grzegorz Data, Mateusz Drożdżal, Florian Dydek, Maciej Dydek, Tomasz Gdula, Piotr Kwolek, Sławomir Leń, Grzegorz Lorenc, Jan Potoczny, Wojciech Pytlak, Marcin Siwy, Jan Szmyd, Krzysztof Szuba i Bogusław Wrona. Wręczono również odznaki „Strażak Wzorowy”: Marcinowi Błażce, Karolowi Dacie, Danielowi Jurkowi, Łukaszowi Nogajowi, Łukaszowi

Dekoracja nowego sztandaru Złotym Znakiem Związku

Brygadier Bogdan Kuliga wręcza medale „Za zasługi dla pożarnictwa”

Teleszowi i Romanowi Zubłowi. Burmistrz Józef Rzepka przekazał listy gratulacyjne dla seniorów: Stanisława Bobera, Mieczysława Gołębia, Kazimierza Mazia, Józefa Piątka, Ludwika Piecucha, Stanisława Pytlaka, Edwarda Szmyda, Władysława Tomkiewicza i Ludwika Wojtowicza.

Z okazji jubileuszu odsłonięta została tablica pamiątkowa, a Muzeum Pożarnictwa, będące od kilku lat oddziałem brzozowskiego Muzeum Regionalnego otrzymało imię jego twórcy Stanisława Dydka. Tablicę upamiętniającą to wydarzenie odsłoniли Marianna Dydek, wdowa po Stanisławie Dydku i Burmistrz Józef Rzepka.

aj

ZAKŁAD DOSKONAŁENIA ZAWODOWEGO W RZESZOWIE OŚRODEK KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

Brzozów ul. ks. J. Bielawskiego 1, II piętro

Tel./fax: (0-13) 43 418 71 email: brzozow@zdz.rzeszow.pl

ZAPRASZA I PROONUJE KURSY:

- Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych zaoczne
- Uzupełniające LO dla dorosłych - zaoczne
- Pedagogiczne
- Bhp dla wszystkich grup stanowisk zawodowych
- Komputerowe
- Kierowca wózków jezdniowych
- Palacz kotłów centralnego ogrzewania

Ponadto przy ZDZ działają komisje:

- Nadające tytuły robotnika i mistrza w zawodzie
- Uprawnienia energetyczne, spawalnicze, monterów rur miedzianych
- Pedagogiczne dla instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakładach pracy

- Kroju i szycia
- Bukieciarz, florysta
- Energetyczne w zakresie dozoru i eksploatacji sieci, instalacji i urządzeń
- Budowlane w różnych zawodach
- Czeladnika i Mistrza w różnych zawodach
- Inne, w zależności od potrzeb

Punkt Doradztwa Zawodowego dla osób niepełnosprawnych – ZDZ Info, ZDZ Net

Zapraszamy do bezpłatnego korzystania z usług, informacji i poradnictwa zawodowego.

60-lecie OSP w Bukowie

10 sierpnia br. w Bukowie – gmina Haczów, odbyły się uroczyste obchody 60-lecia istnienia miejscowej jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. Była to czwarta jednostka powstała na terenie powiatu brzozowskiego po II Wojnie Światowej. Inicjatorem jej założenia był Stanisław Kędra, a pierwszym naczelnikiem został Stanisław Kielar. W roku 1960 jednostka otrzymała sztandar. Dzięki staraniom naczelników OSP Buków, strażaków i pomocy finansowej ze strony Urzędu Gminy Haczów oraz dotacji Państwowego Zakładu Ubezpieczeń w latach 1969-1984 wybudowano Dom Strażaka. Pierwszy sprzęt strażacki jednostki stanowiła ręczna sikawka zakupiona w 1949 roku. W 2005 roku przekazano na stan jednostki wóz bojowy GBA Star 200.

Uroczystości jubileuszowe rozpoczęła msza św., którą odprawił ks. Władysław Pucia, Proboszcz Parafii pw. Św. Katarzyny w Jasionowie.

Część oficjalna obchodów rozpoczęła się od złożenia przez Naczelnika OSP Buków Romana Hebde raportu dowódcy uroczystości, Druhowi Stanisławowi Łobodzińskiemu oraz podniesienia Flagi Związkowej na maszt.

Następnie Prezes OSP Buków Jan Pelc serdecznie powitał zaproszonych gości, wśród których znaleźli się: Wójt Gminy Haczów Stanisław Jakiel, Radni Rady Gminy Haczów:

Tadeusz Wójcik, Józef Kołodziej i Edward Mróz, Naczelnik Wydziału Porządku Publicznego, Bezpieczeństwa, Obronności i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Brzozowie Jerzy Szubra, Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Brzozowie Mirosław Szmyd, Wiceprezes Zarządu Powiatowego ZOSP RP Stanisław Łobodziński, oraz strażacy z okolicznych jednostek OSP i mieszkańcy Bukowa.

Po powitaniu gości głos zabrał Jan Pelc, który przedstawił zebrany rys

Wręczenie strażackich odznaczeń

historyczny jednostki. W dalszej części uroczystości medalami i odznaczeniami zostali uhonorowani zasłużeni strażacy. Medale wręczali: Stanisław Łobodziński, Mirosław Szmyd, Stanisław Jakiel i Jerzy Szubra. Złoty medal „Za zasługi dla pożarnictwa” otrzymał Druh Jan Adamczak, brązowe medale otrzymali: Zenon Szurlej, Grzegorz Szurlej, Sebastian Siudyła,

Prezes OSP Buków Jan Pelc

Łukasz Smoleń i Łukasz Pelc. Odznakę „Strażak wzorowy” otrzymali: Marcin Najdecki, Mateusz Szuba i Bartłomiej Potoczny

Po ceremonii wręczenia odznaczeń głos zabrali zaproszeni goście. W imieniu Starosty Brzozowskiego Zygmunta Błaża list gratulacyjny skierowany na ręce Jana Pelca Prezesa OSP Buków i Romana Hebdy Naczelnika OSP Buków odczytał Naczelnik J. Szubra. Przekazał on również dla jednostki OSP Buków ufundowaną przez Starostę Brzozowskiego myjkę ciśnieniową.

Po zakończeniu uroczystości zaprezentowano krótki program artystyczny w wykonaniu orkiestry dętej z Trzešniewa, po którym rozpoczął się festyn trwający do późnych godzin wieczornych.

Jacek Cetnarowicz

Piknik rodzinny

Już zabrzmiał pierwszy dzwonek w tym roku szkolnym. Zrobiło się gwarno na szkolnych korytarzach. W gminie Nozdrzec w ławkach zasiadło ponad 1000 dzieci. Tak było – w dniu 1 września. Ale jeszcze dzień wcześniej 31 sierpnia br. spora grupa z nich – głównie tych mieszkających w Warze i w pobliskich miejscowościach, wraz z rodzicami, dziadkami czy młodszym rodzeństwem – żegnała wakacje na pikniku rodzinnym, który sfinansowany został z Programu Integracji Społecznej.

Piknik, który tym razem odbył się przy Domu Strażaka w Warze zorganizowali Wójt Gminy Nozdrzec oraz Gminny Ośrodek Kultury. W programie były gry i zabawy ruchowe, konkurs rysunkowy „Moja wakacyjna przygoda”, oraz mini koncert zespołu „bez nazwy”. Do tańca na wieczornym festynie i nie tylko, bo i dzieci świetnie się bawiły przygrywał zespół „Patataj” z Brzozowa. Podczas imprezy można było posilić się kiełbaskami z grilla a wszystkie dzieciaki dostały w prezencie słodycze. Pogoda dopi-

fot. UG Nozdrzec

Dzieci wdzięcznie prezentowały się na scenie

sała, podobnie jak i humory uczestników pikniku. Jesteśmy przekonani, że to niedzielne popołudnie tak wesoło spędzone przez dzieci wraz z najbliższymi na świeżym powietrzu było miłym zakończeniem wakacji.

JS

Zabraliśmy dzieci nad Bałtyk

Wyjechać nad morze... niby to nic wielkiego, ale niezupełnie jest to proste, gdy chce się tam pojechać z uczniami szkoły podstawowej. Trzeba naprawdę bardzo chcieć, bardzo się postarać i być przekonanym o całkowitym powodzeniu zamierzenia, by taka wycieczka mogła dojść do skutku.

Szóstoklasiści SP w Dydni wraz z opiekunami

Z wielu powodów była to wycieczka inna niż zwykle organizowane są w szkołach. Podróżowaliśmy pociągiem, co wymagało od uczniów zdyscyplinowania i samodzielności, a od nauczycieli wzmożonej uwagi i szczególnej troski o ich bezpieczeństwo. Przejechaliśmy wzdłuż całej Polski, obserwując różnorodność krain geograficznych, a większość dzieci była po raz pierwszy przez sześć dni poza domem bez opieki rodziców.

Docelowym i stałym miejscem naszego pobytu było Władysławowo, znany i piękny nadbałtycki kurort. Nocleg w tak znanej miejscowości, przy naszych skromnych zasobach finansowych

stał się możliwy dzięki życzliwości Księdza Proboszcza miejscowej parafii, ks. Krzysztofa Antonia oraz przełożonej pracujących we Władysławowie Sióstr Misjonarek Chrystusa Króla, siostry Haliny Pierożak.

Po zwiedzeniu Władysławowa i odpoczynku po podróży na jego pięknej plaży udaliśmy się w następnym dniu na Rozewie. Wędrówka plażą do latarni morskiej (8 km w jedną stronę) wzbudziła w uczniach zachwyt pięknem morza i zdumienie tym, jak bardzo zmienia ono linię brzegową. Na Hel udaliśmy się pociągiem. Choć pogoda nie bardzo nam w tym dniu dopisała, niezapomnianym wrażeniem był rejs statkiem wycieczkowym po morzu, interesujące okazało się też obserwowanie fok hodowanych w miejscowym Fokarium. Zachwycającą panoramę Zatoki Puckiej i Helu podziwialiśmy wcześniej z 36 metrowej wieży kościoła we Władysławowie. Było to niesamowite wrażenie. Uczniowie obejrzeli również ośrodek treningowy polskich sportowców w Cetniewie.

Zwiedziliśmy także Gdańsk. W katedrze w Oliwie wysłuchaliśmy koncertu organowego wykonanego na najsłynniejszych organach w Polsce, a następnie zwiedziliśmy katedrę i miejscowe Seminarium Duchowne. Udało się nam nawet zobaczyć miejsce, gdzie podpisano pokój po zakończeniu potopu szwedzkiego. Następnie udaliśmy się do Muzeum Bursztynu, w którym zgromadzone są niezwykle okazy tego wspaniałego minerału oraz wykonane z niego przepiękne wyroby jubilerskie. Wielkie, choć niemiłe wrażenie, wywarła na uczniach mieszcząca się w tym samym budynku dawna katownia z zachowanymi narzędziami tortur. Później powędrowaliśmy na Starówkę Gdańską i podziwialiśmy zabytki.

Bardzo dziękujemy wszystkim sponsorom oraz każdemu, kto pomógł zrealizować marzenia naszych uczniów o pobycie nad Morzem Bałtyckim.

*Dyrektor i wychowawcy
klas szóstych SP w Dydni*

Muzeum Regionalne im. Adama Fastnachta w Brzozowie od kilku lat jest organizatorem Brzozowskich Spotkań Muzealnych, które są okazją do poznania ciekawych osób oraz dają możliwość bezpośredniego kontaktu z historią, kulturą i przyrodą Ziemi Brzozowskiej.

22 września br. w sali ekspozycji zmiennych Muzeum Regionalnego odbyło się spotkanie autorskie z Tomaszem Masłowskim – Zastępcą Nadleśniczego Nadleśnictwa Brzozów, zatytułowane „Skarby podkarpackich lasów. Rezerваты Przyrody na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie”.

Rozpoczynając wieczór autorski Dyrektor Muzeum Mariusz Kaznowski powitał bohatera spotkania i licznie zgromadzonych gości, wśród których znaleźli się przedstawiciele władz samorządowych, leśnicy i sympatycy muzeum.

W dalszej części wieczoru Tomasz Masłowski poprzez prezentację multimedialną wzbogaconą ciekawym komentarzem przybliżył zebranym bogactwo, jakie kryją podkarpackie rezerваты przyrody. Jak wyjaśniał T. Masłowski rezerваты przyrody chronią nie tylko ostoje rzadkich gatunków fauny, flory czy przyrody nieożywionej, ale również tereny wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami przyrodniczymi.

Wśród omawianych znalazły się rezerваты powszechnie znane mieszkańcom Podkarpacia, takie jak: „Kalwaria Paclawska”, „Prządki”, „Zwierzło”, jak i te mniej znane, leżące na pograniczu polsko-słowackim: „Kamień nad Jaśliskami”, „Źródłiska Jasiołki”.

Skarby podkarpackich lasów

Uczestnicy spotkania otrzymali publikację współautorstwa T. Masłowskiego

Na zakończenie T. Masłowski zaprezentował fotografie ciekawych i rzadkich gatunków roślin występujących na omawianym terenie.

Po prelekcji została zaprezentowana publikacja współautorstwa Tomasza Masłowskiego pt. „Nadleśnictwo Brzozów zarys monografii”, którą otrzymali uczestniczący w spotkaniu goście.

Jacek Cetnarowicz

„Żegnaj lato na rok”

W niedzielę, 24 sierpnia br. mieszkańcy gminy Nozdrzec bawili się na Festynie Rodzinnym „Żegnaj lato na rok”. Organizatorami festynu byli: Wójt Gminy Nozdrzec, Gminny Ośrodek Kultury oraz Rada Rodziców Zespołu Szkół w Nozdrzu im. Aleksandra Fredry. Warto zaznaczyć, iż zabawa zorganizowana została specjalnie z myślą o najmłodszych mieszkańcach Gminy, którym atrakcyjne pomysły organizatorów miały umilić ostatnie dni wakacyjnej bez troski i swobody. Dzięki ofiarności hojnych sponsorów każde dziecko mogło darmowo zjeść pieczoną kielbasę, lody jak również do woli pić napoje owocowe.

Pierwszą atrakcję przygotowali panowie Kazimierz Barański i Stanisław Uziel, wielcy przyjaciele dzieci, ludzie, którzy udowadniają, że właśnie w tych najmłodszych jest nasza przyszłość. Dzięki ich inicjatywie dziewiętnastoletni chłopcy z Nozdrza i Wary uczestniczyli w wycieczce w Bieszczady. W miejscowości Myczkowce dzieci pod czujnym okiem opiekunek: Teresy Gromali, Marii Łuc i Elżbiety Gieruli, miały okazję podziwiać makiety ponad dwustu kościołów oraz jeździć konno.

Imprezę rozpoczęły występy zespołu, który już od pewnego czasu gra podczas plenerowych imprez organizowanych przez gminę. Młodzi artyści – Aleksandra (wokal), Maciek (gitara akustyczna), Grzesiek (keyboard) oraz Paweł (gitara akustyczna) – po występie powiedzieli, że chcą dalej kontynuować swoją przygodę z muzyką i nadal występować na imprezach organizowanych w gminie. Oprócz przyjemności dla ucha można też było zjeść przepyszną zupę ogórkową, przygotowaną przez KGW z Hłudna oraz napić się uwarzonej przez gospodynię z Wary famuły (musu z jabłek), nagrodzonej jako najlepsza potrawa podczas I Biesiady Nozdrzeckiej.

Najbardziej obleganą atrakcją były pokazy balonowe przygotowane przez Mościcki Klub Balonowy, na czele z panem Krzysztofem Rękasem, który był bardzo rad z powodu możliwości występowania przed dziećmi, a zwłaszcza gośćmi z Gruzji. Oprócz samych pokazów dzieci mogły wznieść się balonem na wysokość kilkunastu metrów, co sprawiło im nie lada przyjemność.

Pięknym gestem ze strony władz gminy było zaproszenie na festyn prawie pięćdziesięcioosobowej grupy dzieci z Gruzji, które przebywają w Polsce na zaproszenie Prezydenta RP, nad którym pieczę sprawowała pani Anna Pakuła – Sacharczuk. Wójt Gminy Nozdrzec oraz wszyscy mieszkańcy przygotowali dzieciom serdeczne przyjęcie, stworzyli dla nich sympatyczną atmosferę, pozwalając im choć na chwilę zapomnieć o ogarniętej wojną ojczyźnie. Każde z dzieci otrzymało upominki, a te, do których uśmiechnęło się szczęście również nagrody rzeczowe w loterii. Jedną z dziewcząt, która w loterii wylosowała numer 13 (zwykle uznawany jako pechowy), wygrała rower górski. Ponadto

jeden z młodych mieszkańców Gruzji otrzymał koszulkę w barwach reprezentacji, a jego kolega – białą-czerwoną piłkę.

Punktem kulminacyjnym było wystąpienie na scenie gospodarza imprezy – Wójta Gminy Nozdrzec Antoniego Gromali oraz Kawalera Orderu Uśmiechu, radnego tarnob-

fol. K. Barański

Pamiątkowa fotografia z wycieczki w Myczkowcach

brzeskiego – Stanisława Uziela. Wójt zwrócił się do dzieci, aby nie martwiły się, gdyż wakacje przyjdą za rok, a następnie wręczył odznaczenia „Przyjaciela dziecka”.

Nagrody otrzymali: Przewodnicząca Rady Rodziców Elżbieta Gierula, właściciel Delikatesów „Centrum” w Nozdrzu Krzysztof Maszczak, Przewodniczący Rady Gminy Nozdrzec Roman Wojtarowicz, Komendant Powiatowy

fol. UG Nozdrzec

A. Gromala wręcza gruzińskiej dziewczynce maskotkę lwa

Policji w Brzozowie Edward Ząbek oraz Wójt Gminy Nozdrzec Antoni Gromala, którego odznaczający nazwał swoim Przyjacielem z gór znad Dunajca. Wójt zadedykował swoje odznaczenie wszystkim samorządowcom z gminy. Podziękowania w imieniu Podkarpackiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci wręczył również Kawaler Orderu Uśmiechu. Otrzymali je: Elżbieta Gierula, Marian Duda, Kazimierz Barański oraz Antoni Gromala. Pan wójt otrzymał również koszulkę Ambasadora Rzecznika Praw Dziecka, odlew siarki od społeczności Tarnobrzega oraz

puchar. Niezwykle wymownym gestem było przekazanie gospodarzowi Gminy Nozdrzec dużej maskotki lwa, „aby chronił go przed złymi ludźmi”, który z kolei podarował ją najmłodszej gruzińskiej dziewczynce z życzeniami pokoju.

W imprezie uczestniczyli przedstawiciele prasy: „Rzeczpospolitej” i najstarszej polskiej gazety dla dzieci „Płomyczka”. W dalszej części na scenie wystąpiła debiutująca na imprezie Agatka Serafin, a po niej swój koncert rozpoczęła kapela ludowa Warzanie. Znakomitą atrakcją były ponadto prezentowane popołudniem pokazy sprzętu gaśniczego przygotowane przez Państwową Straż Pożarną w Dynowie oraz pierwszej pomocy, przedstawione przez pracowników Oddziału Pomocy Doraźnej w Nozdrzu.

Sponsorami imprezy byli: Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe DETEX Henryk Dec, Makro - Hala Nr 22 w Rzeszowie, Delikatesy „Centrum” Nozdrzec, PPHU Marian Martowicz – Nozdrzec. Wieczorna zabawa taneczna została przeniesiona z powodu opadów deszczu do Domu Strażaka w Nozdrzu.

Michał Zięzio

**Fundacja Pomocy Dzieciom
im. Stanisławy Bieńczyk
i Michała Rogowski**

serdecznie dziękują ofiarodawcom,
którzy przekazali 1 % podatku na rehabilitację i leczenie.

Dożynkowe Dziękczynienie w Rudawcu

Miesiąc sierpień specyfiką kultu maryjnego do złudzenia przypomina maj, miesiąc adoracji różańcowej, ukwieconych kapliczek i dziewczęcych śpiewów. Sierpniowe piesze pielgrzymki na Jasną Górę, Kalwarię - do Sanktuariów Maryjnych dobiegają stopniowo końca, pozostawiając w pamięci wewnętrzną odnowę, zawarte znajomości, nowe pieśni i...widok opuchniętych stóp. Wszystkie niedogodności, jakie niesie ze sobą pielgrzymka odchodzą na bok, pozostawiając miejsce nowym wartościom, których człowiek nabywa w sposób szczególnie w miejscach kultu.

Sierpień jest również miesiącem dziękczynnym. Niemalże w każdej społeczności wiejskiej odbywają się dożynki – podziękowanie za plony i plody ziemi, która wydała obfite zbiory. Podziękowanie za trud, jaki rolnik wkłada, aby ziemia okazała się hojna i wydała stokrotne plony.

*Z powiewem wiatru zboże falowało
W promieniach słońca pięknie dojrzało
Na łąkach trawa i polne kwiecie
Hymn uwielbienia za zieloność niesie (...)
Witaj jutrzeńko wstającego dnia
Każda kropło rosy na czerwonych malwach
Witaj złocisty kłosie żyta i pszenicy
Dający nadzieję na dostatnie życie
Niech każdy rolnik co kłos z trudem zbiera
Który ziemię umiłował i zachwascić nie dał
Ma radość z tego, że pokłon mu niosą
Wieniec dożynkowy z najdorodniejszych kłosów*

Takie dożynkowe dziękczynienie, którego atrybutem był wieniec dożynkowy, po raz kolejny, odbyło się 17 sierpnia w Rudawcu. Wieniec w kształcie kielicha z hostią, opleciony zbożem: pszenicą, żytem, owsem oraz przetworami zbożowymi został wykonany przez Sylwię Herbut, Annę Łukaszuk, Wandę Gładysz i Wiesławę Obłój. Nie zabrakło też dodatków kwiatowych – kwitnących różnymi kolorami mieczyków, słoneczników i czerwonej jarzębiny.

Wieniec został wykonany w gospodarstwie sołtysa – Józefa Czaja i stąd zanieśiony do kościoła przez kobiety ze Stowarzyszenia Kobiet Wiejskich oraz strażaków. Panie pięknie wyglądały w nowych, jednokolorowych spódnicach, które uszyły za pieniądze przekazane im przez jednostkę OSP. Przez całą drogę towarzyszyła im orkiestra dęta z Bliźniego, która zaszczyliła nas swoją obecnością, uświetniając również mszę świętą.

Wieniec został wprowadzony do kościoła przez księża, asy-

Członkinie SKW Rudawiec

Wieniec dożynkowy z Rudawca

stę ołtarza oraz parafian. W czasie jej trwania wiersze dożynkowe recytowała Krystyna Buczkowicz i Wanda Gładysz. Pierwszego i drugiego czytania również podjęły się kobiety z SKW. Dary przed ołtarz zносиły: kwiaty – Maria Dmitrzak, plody rolne – Joanna Wrona i Maria Ogrodnik, wino i wodę – Renata Herbuś i Halina Ścibor, a chleb – strażacy: Jerzy Łukaszuk, Wiesław Pietryka, Władysław Herbut, Adam Obłój oraz sołtys – Józef Czaja.

Ta msza była ostatnią jaką w Rudawcu odprawili księża Artur Dyrda i Tomasz Pyś, przechodzący na nowe placówki. Przedstawiciele wspólnoty parafialnej słowami wdzięczności i szczerymi życzeniami pożegnali wikariuszy.

Po ofiarowaniu strażacy i sołtys chlebem gościli uczestników uroczystości, a po jej zakończeniu wszyscy zaproszeni zostali do budynku sołeckiego na poczęstunek z tegorocznych zbiorów, przygotowany przez kobiety.

Tą drogą dziękujemy wszystkim osobom, które w jakikolwiek sposób przyczyniły się do zorganizowania uroczystości.

*Z dożynkowym pozdrowieniem
Przewodnicząca SKW – Danuta Czaja,
Sekretarz SKW – Maria Dmitrzak*

Dożynki gminne w Baryczy

fot. UG Domaradz

Korowód dożynkowy poprowadzili Starostowie

24 sierpnia br. do Baryczy przybyły delegacje wieńcowe z terenu całej gminy, aby wspólnie świętować zakończenie zniw i podziękować za plony. Była to jednocześnie okazja do dobrej zabawy dla mieszkańców Baryczy i przybyłych gości.

Dożynki rozpoczęły się o godzinie 14 tradycyjnie od mszy św. dziękczynnej za tegoroczne plony, odprawionej przez proboszczów parafii z terenu gminy: ks. Jana Wita, ks. Wiesława Przepało oraz ks. Mieczysława Szelę. W uroczystej mszy wzięło udział pięć grup wieńcowych. Homilię, nawiązującą do pracy na roli, wygłosił ksiądz Mieczysław Szela.

Po zakończeniu mszy świętej korowód wieńców, prowadzonych przez Starostów Dożynek, Panią Marię Sowę i Pana Mieczysława Wójcika, ruszył w kierunku placu szkolnego. Korowód prowadziła Orkiestra Dęta GOK w Domaradzu na czele z małżonkami zespołu „Applause” z Domaradza.

Po przybyciu na plac Starostowie Dożynek przekazali chleb Wójtowi Gminy Janowi Pilchowi, który w chwilę później wygłosił krótkie przemówienie. Po nim wystąpili rów-

Dyplomy grupom wieńcowym wręczył Wójt Jan Pilch

nież Przewodniczący Rady Gminy Jan Kędra oraz Z-ca Przewodniczącego Rady Powiatu i przedstawiciel ARiMR Marek Owsiany. Wójt Gminy odczytał również list od Wojewody Podkarpackiego Mirosława Karapyty, który nie mógł przybyć na Dożynki w Baryczy.

Kolejnym punktem programu była prezentacja wieńców dożynkowych oraz wręczenie grupom wieńcowym pamiątkowych dyplomów. Dyplom otrzymało również Koło Gospodyń Wiejskich w Baryczy, które obok Rady Sołeckiej, Gminnego Ośrodka Kultury oraz Zespołu Szkół w Baryczy, było jednym z organizatorów imprezy.

Po części oficjalnej nadszedł czas na odrobinę rozrywki. Na scenie wystąpiły dzieci i młodzież z Baryczy z okolicznościowym programem, koncert dała Orkiestra Dęta GOK z Domaradza, swoje umiejętności zaprezentowały dzieci biorące udział w prowadzonych właśnie przy klubie „Krokus” zajęciach tanecznych. Z pokazem tanecznym wystąpił również zespół „Applause” z Domaradza. Następnie na scenę wkroczyła kapela ludowa „Bliźnianie” z GOK Jasienica Rosielna, która zaprezentowała zgromadzonym sporą dawkę muzyki ludowej.

Podczas całej imprezy zaproszeni goście i przybyli mieszkańcy mogli skorzystać z poczęstunku przygotowanego przez pracowników ZS i KGW. Tradycyjnie wszyscy chętni mogli skosztować darmowej grochówki wydawanej prosto z kuchni polowej.

Deszczowa pogoda przeszkodziła nieco w zabawie na świeżym powietrzu, więc zabawa na festynie ludowym przeniosła się do miejscowej remizy strażackiej i trwała do późnych godzin nocnych.

Tomasz Bober

Internetowe Centrum Edukacyjno – Oświatowe

Od lutego 2008 roku w miejscowości Dydnia działa Internetowe Centrum Edukacyjno – Oświatowe. Zostało ono utworzone z inicjatywy Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Dydni, a w szczególności staraniem Stanisława Pytlowanego, który w 2007 roku zgłosił jednostkę OSP w Dydni do uczestnictwa w projekcie unijnym „Internetowe Centra Edukacyjno-Oświatowe na wsiach” (ICEO) finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Głównym celem tego projektu jest przyczynienie się do zmniejszenia dysproporcji w zakresie dostępu do edukacji i możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych pomiędzy mieszkańcami terenów wiejskich, a mieszkańcami terenów miejskich

Najważniejszą funkcją Centrum jest kształcenie w różnych formach, w tym dostarczanie wiedzy, organizowanie procesu edukacyjnego oraz potwierdzanie posiadanej wiedzy stosownymi egzaminami, między innymi przez:

- udostępnienie biblioteki, środków multimedialnych dla samokształcenia;
- zorganizowanie procesów edukacyjnych

Centrum Edukacyjno-Oświatowe w Dydni

w oparciu o nauczanie na odległość we współpracy z wyspecjalizowanymi jednostkami oświatowymi i szkolnictwem wyższym;

- udostępnienie ścieżek edukacyjnych, których wybór może być dokonany przez beneficjenta w konsultacji z doradcą dostępnym przez Internet;
- wspomaganie beneficjentów w przystępowaniu do egzaminów zawodowych i eksternistycznych potwierdzających posiadaną wiedzę i umiejętności;
- organizowanie na rozpoznane zapotrzebowanie szkoleń „na żywo” z wykorzystaniem wyspecjalizowanego

oprogramowania, prowadzonych przez wybranych specjalistów;

- okresowe organizowanie seminariów w siedzibie Centrum.

Dodatkowo na potrzeby Centrów zostało udostępnione 2 700 godzin elektronicznych szkoleń do samokształcenia oraz innych materiałów wspomagających procesy edukacyjne ukierunkowane na podnoszenie kwalifikacji oraz rozwój kompetencji w zakresie deficytowych zawodów.

Przyjęta technologia uczenia na odległość i organizowane procesy edukacyjne powodują, iż cały proces edukacyjny jest w dużej części nieodpłatny.

Centrum jest wyposażone w sprzęt komputerowy, meble i materiały dydaktyczne umożliwiające jednoczesną edukację 11 osób (w tym jedno stanowisko

przenośne z projektorem multimedialnym) oraz szerokopasmowe łącze internetowe. Centrum funkcjonuje w godzinach od 17 do 21 w dni powszednie i od 12 do 22 w soboty i niedziele.

Lokalizację tworzonych Centrów (480 w całej Polsce) zostały udostępnione przez struktury Ochotniczych Straży Pożarnych, a więc są zlokalizowane w remizach, domach strażaka i świetlicach strażackich na terenie całego kraju. Centra zostały uruchomione 1. lutego 2008 r. i będą działały do 30. września 2013 r.

Ewa Cioban, Marek Sztaba

„Fioretti” i Festiwal Ekumeniczny w Dydni

„Za słońce jasne, niebo czyste i łąki zieleń (...) chwalcie Boga”
(słowa z repertuaru zespołu „Fioretti”)

Na darmo szukać bardziej wyraźnych skojarzeń z ideą franciszkańskiego ducha, jeżeli ktoś zaslucha się w słowa śpiewane przez zespół „Fioretti”. To w tych utworach można znaleźć uwielbienie Boga oraz dźwięki muzyki, która jest jak modlitwa. Takie zresztą cele przyświecają niezmiennie twórcom zespołu już od czterdziestu lat. W najnowszym albumie „Pragnienie” zespół nawiązuje do ugruntowanej już dla siebie tradycji śpiewania słowami Biblijnych Psalmów („Psalm 142”) oraz pochwały prostoty franciszkańskiego życia („Asyż” i in. utwory).

Wydana ostatnio płyta podkreśla nadto jubileusz zespołu, który tworzą klerycy Zakonu Braci Mniejszych Świętego Franciszka z Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie. Choć skład zespołu siłą rzeczy jest zmienny (opuszczenie seminarium, święcenia kapłańskie i dalsza praca duszpasterska franciszkanów), to ma on już stałe grono wielbicieli poszerzane o kolejne roczniki, zwłaszcza młodzieży. Na koncertach „Fioretti” (nazwa nawiązuje do „kwiatków” - historii o św. Franciszku z Asyżu) nadal można usłyszeć i przypomnieć sobie przeboje poprzednich składów braci. Każdy z nich pragnie jednocześnie dodać coś od siebie w brzmienie zespołu. Koncertowali zaś z powodzeniem w kilkunastu krajach, wielokrotnie w czasie pielgrzymek do Polski Jana Pawła II.

I oto w jubileuszowym roku swego istnienia zespół gra nad Sanem w gminie Dydnia, bezpośrednio po koncertach na odpuszcie w Kalwarii Pałacowskiej (większość publiczności zapewne zna go stamtąd). Wieczorem 15 sierpnia br. na stadionie sportowym w Dydni można było na żywo usłyszeć popularne utwory: „Bracisz-kowie skrzydlaci”, „Samuel” i inne.

„Fioretti” uświetnił swymi występami Festiwal Ekumeniczny zorganizowany staraniem Parafii Rzymskokatolickiej w Dydni, Gminnego Ośrodka Kultury w Dydni, Stowarzyszenia Na Rzecz Wspierania Inicjatyw Edukacyjnych, Kulturalnych, Społecznych i Gospodarczych w Dydni „LIDER” oraz Gimnazjum w Dydni.

Wcześniej na festiwalowej scenie wystąpiła grupa oazowa z Sanoka. Koncertował również „SHADDAI” z Rzeszowa – dynamicznie rozwijający się od dwóch lat zespół rockowy, któremu nieobce są też akustyczne wersje. Obecny skład „Shaddai” to czterech instrumentalistów, flecistka oraz wokalistka Paulina Kowalska. Grupa czerpie teksty bezpośrednio z Pisma Świętego bądź są one

Zespół „Shaddai” z Rzeszowa

Zespół „Fioretti”

wynikiem własnych przemyśleń i refleksji na zasadnicze tematy - wiary, życia, Boga... Pozytywna muzyka i przesłanie, które niosą te utwory, pełnią rolę prostego drogowskiego, ukazującego jak żyć – znaku – czytelnego zarówno dla muzyków, jak i ich publiczności.

Zaangażowanie organizatorów oraz różnorodność wykonywanych utworów sprawiły, że wielu odbiorców mogło odejść po skończonych koncertach z zadowoleniem. Oby to bogate doświadczenie zachęcało do podejmowania trudu organizowania kolejnych edycji festiwalu.

Ks. Marek Dec

Finał akcji Firma na +

Koło Młodych Poetów „Brzost” działające od grudnia 2006 roku, w lutym zeszłego roku zorganizowało spotkanie autorskie z poetą Jerzym Fryckowskim z Dębicy Kaszubskiej, o czym na bieżąco informowała Brzozowska Gazeta Powiatowa.

Spotkanie nie mogłoby się jednak odbyć, gdyby nie pomoc, rzeczowa i finansowa, brzozowskich przedsiębiorstw. „Brzost”, pragnąc wyrazić swoją wdzięczność za otrzymaną pomoc, w okresie od grudnia 2007 do marca 2008 zorganizował i przeprowadził akcję Firma na +, której celem była promocja działalności Stowarzyszenia wśród podmiotów gospodarczych oraz wyróżnienie i promocja przedsiębiorstw w największym stopniu wspierających działalność statutową Koła. W czasie trwania akcji firmy miały szansę zdobywa-

nia plusów właśnie za wkład w rozwój Koła. W pierwszej kolejności zaproszenie do udziału w akcji otrzymały firmy, które wsparły stowarzyszenie w organizacji wspomnianego spotkania autorskiego.

Dyplom dla Apteki Barbary Sawki

W związku z zakończeniem akcji Koło Młodych Poetów „Brzost” uhonorowało sześć firm: trzy z nich otrzymały wyróżnienia za wydatne wsparcie działalności stowarzyszenia. Przedsiębiorstwami tymi były: Cukiernia KEKS, Producent Słodyczy GRAN-PIK oraz Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowo-Budowlane Eleo-Budmax. Pozostałe trzy firmy, którymi były: Apteka Pod Ratuszem, Apteka Pani Barbary Sawki oraz Firma ZBJ Państwa Dudycz, otrzymały dyplomy za udzieloną pomoc.

Wszystkim naszym sponsorom serdecznie dziękujemy.

Daniel Szczepek

III Regionalne zawody drwali w Radymnie

Na terenie Nadleśnictwa Radymno, w dniu 29 sierpnia 2008 roku rozegrane zostały III Regionalne Zawody Drwali pod patronatem Dyrektora Regionalnej Dyrekcji LP w Krośnie Stanisława Kowalewskiego. Zawody, jak w poprzednim roku zorganizował Zarząd Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa w Krośnie. Zainteresowanie zawodami jest coraz większe, w tym roku udział w zawodach wzięło 20 pilarzy reprezentujących 19 nadleśnictw. Zasady się nie zmieniły, rozegrano pięć pełnych konkurencji: ścinka drzew, okrzesywanie, składanie pilarki, przerzynka na kozłach i przerzynka na gruncie. Zawody stały na bardzo wysokim poziomie (1000 punktów wystarczyło zaledwie na 6 miejsce), a zwyciężył triumfator poprzednich zawodów Mirosław Tomański reprezentujący Nadleśnictwo Dynów. W następnej kolejności uplasowali się: Leszek Bieleń (Głogów Małopolski) i Jan Łuc (Brzozów).

W konkurencji dla publiczności wygrali: w rzucie wałkiem Krzysztof Pryciuk; w rzucie łańcuchem do celu Grzegorz Szafran a piłą „moja-twoja” najszybciej operował Henryk Dec – wszyscy z Lubaczowa.

Zawody zostały rozegrane w pięciu konkurencjach

Zawody cieszyły się też bardzo wysokim prestiżem. Swoją obecnością zaszczylicili je, oprócz Patrona imprezy – Dyrektora Regionalnej Dyrekcji LP w Krośnie Stanisława Kowalewskiego, Wojewoda Podkarpacki Mirosław Karapyta, Posłowie Mieczysław Kasprzak i Mieczysław Golba, Wicedyrektor ARiMR w Rzeszowie Marek Owsiany, przedstawiciel

Pamiątkowe zdjęcie z zawodów

Starostwa Jarosławskiego Marek Puzio, gospodarz Gminy Laszki – Wójt Adam Grenda, a także Naczelnicy Wydziałów i pracownicy Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie.

Fundatorzy ufundowali bardzo cenne nagrody: pilarki, wykaszarki, ubrania robocze i szereg innych nagród. Sponsorem głównej nagrody była Firma Husqvarna, która ufundowała pilarkę Husqvarna 357XP o wartości 3 000 zł, Dyrektor Dyrekcji Regionalnej w Krośnie ufundował i wręczył osobiście pilarkę za II miejsce, Firma Makita ufundowała aż trzy pilarki – za I, II i III miejsce, Firma Stihl zasponsorowała wszystkich zwycięzców poszczególnych konkurencji – 5 nagród, SITLiD - wykaszarkę, PTL - aparat fotograficzny, Firma odzieżowa Drwal – 3 nagrody, Firma branży drzewnej Henryka Grzyba – 3 nagrody, swoje nagrody ufundowali także Posłowie - Mieczysław Kasprzak i Mieczysław Golba. Było tych nagród tak dużo, że aż Pan Wojewoda w swoim przemówieniu podkreślił, iż te zawody odniosły większy sukces niż olimpiada w Pekinie, gdyż na 20 startujących zawodników, aż jedenastu zdobyło nagrody a nikt nie wyszedł bez upominku.

Nagrody i dyplomy wręczali: Wojewoda Mirosław Karapyta, Dyrektor Stanisław Kowalewski, Poseł Mieczysław Kasprzak, przewodniczący ZO SITLiD Zenon Szkamruk i Nadleśniczy Roman Januszczak – gospodarz imprezy.

Tegoroczne zawody drwali były wielkim sukcesem organizacyjnym i miały wysoki prestiż ze względu na obecność ważnych osobistości, a hojność sponsorów przerosła wszelkie oczekiwania. Zmagania sfilmowała i wywiady przeprowadziła Telewizja Rzeszów. Najważniejsze było również to, że pogoda dopisała, dzięki czemu nic nie zakłócało zmagania zawodników i biesiadowania po zawodach w nowo wybudowanym, drewnianym obiekcie edukacyjnym Nadleśnictwa Radymno.

Grzegorz Rydzik
Nadleśnictwo Radymno

EKOLOGICZNE CENTRUM ODZYSKU ELEKTRONIKI

Jabłonica Polska 169, 36-213 Haczów, tel. 0 506 437 839, 0 600 854 361

Odbieramy do utylizacji:

- sprzęt komputerowy
- sprzęt biurowy
- sprzęt teleinformatyczny

www.ecoe.com.pl

- sprzęt telekomunikacyjny
- sprzęt agd i audio-video
- sprzęt medyczny
- przyrządy do nadzoru i kontroli

Wszystko jest w zasięgu ręki

Wyprawa rowerowa dookoła Polski

Młode, przebojowe małżeństwo Beata i Łukasz Walusowie z Domaradza, 6 sierpnia br. po trzech tygodniach jazdy i pokonaniu 2704 km zakończyli podróż rowerową dookoła Polski. Pełną niesamowitych wrażeń trasę ukończyli z godną podziwu konsekwencją. O szczegółach tej niezwykle wyprawy opowiedzieli Czytelnikom BGP.

Anna Rzepka: Na początku sierpnia tego roku zakończyli Państwo podróż dookoła Polski. Jak zrodziła się tak nietypowa inicjatywa i czy tak odważne pomysły leżą w Państwa naturze?

Łukasz Walus: Inicjatywa tej podróży powstała już trzy lata temu, tylko do tej pory zawsze brakowało nam czasu. Wynikała ona głównie z chęci zobaczenia całego kraju. Ale była to również chęć zrobienia czegoś innego, czegoś zwariowanego.

Beata Walus: Takie odważne pomysły leżą raczej w naturze męża. Muszę przyznać, że próbowałam go odwieść od tego pomysłu. Zdawałam sobie sprawę jakie to przedsięwzięcie jest niebezpieczne i ryzykowne. Potem jednak zdecydowałam, że będę z nim i razem pojedziemy.

A.Rz.: Jak wyglądały Państwa przygotowania do podróży?

Łukasz Walus

Ł.W.: Potrzebny sprzęt pomogli nam skompletować sponsorzy: Urząd Gminy w Domaradzu oraz firmy „Agromasz” i „Drogbud” z Domaradza, którym jesteśmy wdzięczni za pomoc. To właśnie na stronie www.domaradz.pl można obejrzeć galerię naszych zdjęć i przeczytać dzienniki z podróży. Ale tak naprawdę to najważniejsza w tego typu wyprawach jest decyzja, a potem silna wola i konsekwencja.

A.Rz.: Taka wyprawa na pewno przynosi wiele niezapomnianych wrażeń. Czy jakiś zakątek Polski szczególnie Państwa oczarował?

Ł.W.: Było wiele takich miejsc. Piękne jest Giżycko, na zobaczeniu którego szczególnie nam zależało, gdyż tam nasi rodzice odbywali służbę wojskową. Wspaniałe okazało się jezioro Niegocin. Więcej uwagi poświęciliśmy też Gdańskowi. To przepiękne miasto o niepowtarzalnym klimacie.

B.W.: Mnie zachwyciło morze, którego wcześniej nie widziałam. Te sławne kurorty jak Ustka czy Kołobrzeg są po prostu piękne i odprężająco przyciągają oczy.

Ł.W.: Negatywnie zaskoczyła nas Lubelszczyzna, która wbrew pozorom jest bardzo biednym regionem. Spotkaliśmy się z przypadkiem, że w jednej z tamtejszych wiosek mieszkańcy mówili po białorusku.

A.Rz.: A jak wyprawa była odbierana przez ludzi których spotykaliście?

B.W.: Gdy wyjaśnialiśmy cel naszej podróży, wszyscy trzymali za nas kciuki. Czasami nawet czuło się podziw z ich strony.

Ł.W.: Pamiętam dwie rodziny, które były tak zafascynowane naszymi poczynaniami, że stwierdziły, iż oni też chcieliby coś takiego zrobić. Generalnie to wszędzie byliśmy bardzo mile przyjmowani. Spotkaliśmy wielu ciekawych ludzi, z którymi utrzymujemy kontakt.

A.Rz.: Mankamentem takiej wyprawy są na pewno kaprysy pogody.

Ł.W.: To prawda. Podczas naszej podróży były zarówno upalne dni jak i deszczowe, a wręcz ulewne, ale wszystko można wytrzymać.

A.Rz.: Zdarzały się dni zwątpienia?

B.W.: Mąż nie miał takich dni. Ja natomiast między trzecim a piątym dniem podróży miałam takie przełomowe momenty. Działo się tak w chwilach, gdy pomyślałam, że jeszcze tyle drogi przede mną, a ja już czuję wyczerpanie organizmu. Wieczorem kładłam się spać ze zniechęceniem, a rano wstawałam z przekonaniem, że dzisiaj jeszcze dam radę. A gdy zobaczyłam morze, to już czułam, że wytrwam do końca.

Beata Walus na rozstaju dróg

Przy pomniku Jana Pawła II w Wadowicach

W Jeleniej Górze

A.Rz.: Trzeba przyznać, że był to niesamowity wysilek, wymagający nielada kondycji. Trenowali Państwo jakoś przed wyprawą?

B.W.: Nie, nie było żadnego treningu. Ja po raz pierwszy pokonywałam takie trasy. Moim rekordem do tej pory było 30 km. A teraz przyszło mi się zmierzyć z trasą np. 120 kilometrów. Jednak dzięki przerwom na odpoczynek czy posiłek nie odczuwa się tak tego. Mąż miał dużo większe doświadczenie w tej kwestii.

Ł.W.: Przez pół roku jeździłem rowerem z Domaradza do szkoły w Krośnie. To doświadczenie mi się przydało. Dzięki temu umiałem narzucić odpowiednie tempo i rozłożyć siły. W ostatni dzień pokonaliśmy 170 km, co było naszym rekordem. Tym bardziej, że był to raczej niekorzystny teren.

A.Rz.: Wiem, że już Państwo myślą nad ponowieniem tego wyczynu.

B.W.: Na pewno chcielibyśmy to kontynuować. Tylko może zdecydujemy się na mniejszy kraj.

Ł.W.: Jeśli pozwoli nam zdrowie może uda nam się zorganizować podobną wyprawę wokół Słowacji lub Czech.

A.Rz.: Co Państwo czuli wracając po trzech tygodniach do domu?

B.W.: Dużą radość i satysfakcję. To były niezapomniane wrażenia.

Powrót do Domaradza

Ł.W.: Można powiedzieć, że wszystko zmalowało w naszych oczach. Bo tak naprawdę to wszystko jest w zasięgu ręki. Po powrocie doceniliśmy też urok naszych rodzimych stron.

A.Rz.: Dziękuję za rozmowę i życzę jeszcze wielu ekscytujących wypraw.

Rozmawiała: Anna Rzepka

Świat motyli Edwarda Buczka

Nie ma osoby, która choć przez chwilę nie oglądała motyli. Są to z pewnością najciekawsze i najbardziej barwne owady, jakie można spotkać na kuli ziemskiej, które pojawiły się na naszej planecie już 200-250 mln lat temu. Zamieszkują one wszystkie kontynenty z wyjątkiem Antarktydy, a liczbę wszystkich gatunków określa się na około 150 tysięcy. W Polsce występuje ich ponad 3 tysiące. Należy tutaj nadmienić, że motyle dzienne w naszym kraju to tylko około 160 gatunków, a pozostałe są to tzw. motyle nocne np. ćmy.

Człowiekiem, który na temat motyli wie chyba wszystko jest mieszkający w Przysietnicy Edward Buczek, jeden z największych kolekcjonerów motyli w Polsce. „Motyle zbieram i kolekcjonuję już 33 lata. Pierwszym okazem mojej kolekcji był złapany w 1975 roku, pospolity u nas, bielinek kapustnik. Moja kolekcja liczy obecnie ponad milion rozmaitych okazów, w tym owady pochodzące ze wszystkich stron świata. Swoją wiedzę i kolekcję nie raz prezentowałem podczas lekcji, na które byłem zapraszany przez szkoły z terenu powiatu brzozowskiego. Zauważyłem, że temat motyli potrafił tak mocno zaciekać dzieci, że starały się przychodzić na moje prelekcje po kilka razy. Ja sam o motylach mogę opowiadać godzinami” – mówi E. Buczek.

Edward Buczek

Chciałbym podkreślić, że dzięki mojemu spotkaniu z panem Edwardem dowiedziałem się, że w życiu motyla wyodrębnia się 4 cykle: jajeczko, gąsienicę, poczwarkę i postać dorosłą – najbardziej barwną i podziwianą, która żyje od kilku godzin do kilkunastu dni. Często z jednej strony jest dla nas szkodnikiem, który w postaci larwalnej niszczy nasze uprawy, a kiedy staje się już pięknym motylem cieszy nasze oko i podczas swego niedługiego życia niezmordowanie wykonuje ważną pracę, zapylając kwiaty, krzewy oraz drzewa owocowe. Ale to jeszcze nie wszystko — upiększają krajobraz i budzą zachwyt. Lato bez motyli nie byłoby latem.

Wracając do samej kolekcji Edward Buczek z dumą prezentował najcenniejsze okazy swojej unikatowej kolekcji. - „Dla mnie jako kolekcjonera wyznacznikiem wartości okazu nie zawsze jest cena czy pochodzenie. W mojej kolekcji za jednego z najcenniejszych motyli uznaję złapanego w Przysietnicy modraszka wędrowca, który jak sama nazwa wskazuje przebył daleką drogę aż z terenów Afryki Północnej i w Polsce

nie ma stałych siedlisk. Złowiłem go jako trzecia osoba w Polsce i jak do tej pory więcej go nie spotkałem. Jeśli chodzi o powiat brzozowski to stwierdziłem obecność 71 gatunków motyli dziennych i wszystkie posiadam w mojej kolekcji. Liczbę gatunków motyli nocnych, które występują na terenie powiatu szacuję na około 1000. Posiadam także okazy największych motyli żyjących na świecie, które występują na terenie Australii, Nowej Zelandii, Nowej Gwiney i Indonezji, a są to ćmy Coscinocera hercules i Attacus atlas, których rozpiętość skrzydeł sięga około 30 cm”.

Rozmiar kolekcji Pana Edwarda zaciekał mnie na tyle, że zapytałem w jaki sposób je zdobywa. „- Znaczna część mojej kolekcji to okazy złapane przeze mnie osobiście w trakcie wypraw i wycieczek po świecie, województwie, Polsce i w Europie. Ludzie, którzy znają moją pasję często starają się mi pomóc widząc jakiś ciekawy okaz. Wtedy natychmiast po namierzeniu wyruszam w teren i zawężam obszar poszukiwań do kwadratu 100 na 100 metrów starając się obejść

ten teren jak najstaranniej. Chcę powiedzieć, że nie zawsze te łowy przypominają człowieka, który z entomologiczną siateczką ugania się za motylem czy owadem.

W wielu wypadkach motyla można spotkać na pniu drzewa, pod liściem czy przy samej ziemi i wymaga to dużej wiedzy na temat biologii poszczególnych gatunków. Część mojej kolekcji pochodzi z wymian z innymi kolekcjonerami, czy sztucznych hodowli. Niektóre z gatunków potrafią osiągać cenę do 500 zł za egzemplarz. Moim zaś wielkim marzeniem jest posiadanie motyli pochodzących ze wszystkich krajów europejskich”.

Mam nadzieję, że to wielkie marzenie spełni się w niedługim czasie, czego serdecznie życzę panu Edwardowi dziękując za możliwość przybliżenia kolorowego świata motyli.

Jacek Cetnarowicz

Część kolekcji Edwarda Buczka

Chleb powszedni

Historia chleba jest jak ród ludzki stara. Nasi włościanie posługują się chlebem w dnie powszednie i uroczyste, w lecznictwie, w przepowiadaniach i wróżbach, przy stawianiu chaty jej pożarze, w czasie siejby, na przyjęcie gościa lub przywitanie pana, przy obrzędach i ofiarach, w domu i kościele... pisał na początku XX wieku wybitny badacz tradycji- H. Biegeleisen.

Chleb od zawsze był na Słowiańszczyźnie bardzo ważnym elementem obrzędowym. Używany był jako pokarm i rekwizyt podczas wszystkich, najważniejszych obrzędów rodzinnych takich jak przyjęcie do rodziny, wesele i pogrzeb. Towarzyszył człowiekowi przez całe życie. Oczywiście mógł przybierać różne formy. Pojawiał się w czasie uroczystości jako ziarno, bochenek, korowaj, podplomyk, czasem figurka z ciasta.

Podstawą każdego wypieku jest zboże, bo w nim „... jakby wprost ujawnia się siła ziemi, dlatego wydaje się, że może się ono też stać siłą życia... Dlatego określenie chleb znacznie przekracza zakres tego pojęcia, a w znaczeniu przenośnym rozumie się przez nie pożywienie służące do podtrzymania życia każdego rodzaju...”.

Nie każdego było stać na mielenie zboża na chleb we młynie. Dlatego robiono to we własnym zakresie, w niemalże każdej kmieć chacie w żarnach. Samo ucieranie było czynnością dość długą i męczącą. Wymagało dużo siły i cierpliwości.

Chleb najczęściej pieczono co tydzień. Najważniejszym naczyniem do rozczywania ciasta była dzieża, tj. naczynie klepkowe spięte obręczami. Upieczenie dobrego chleba było nie lada sztuką. Z różnych przyczyn mógł się przecież nie udać. Dlatego należało pamiętać o przestrzeganiu różnych zakazów magicznych. Zwyczajowo ciasta wypiekała kobieta. Wieczorem wyrabiała tzw. rozczyń. Składał się on z zakwasu (tj. resztek ciasta z poprzedniego wypieku, ciepłej wody i gotowanych ziemniaków) i dwóch garnców mąki. Przystępując do pracy kreśliła znak krzyża. Mieszała dokładnie ciasto, przykrywała naczynie wiekiem i stawiała koło pieca.

Gdy następnego dnia rozczyń „dojrzał”, kobieta dosypywała mąki, dodawała do smaku sól, kminek, czarnuszkę, nieraz także koper. Po dokładnym wyrobieniu ciasta, gospodyni wygładzała je po wierzchu, palcami robiła znak krzyża, cmokała kilka razy ustami, żeby rosło i odstawiała je w ciepłe miejsce.

W czasie całego procesu wypiekania drzwi do izby i do sieni były zamknięte od wewnątrz, a kobieta pilnowała, aby w tym czasie nikt nie przekraczał progu. Należało wystrzegać się baby albo dziada, który mógł zaszkodzić ciastu. Mogło wte-

dy opaść, popękać albo dostać zakalca.

Kiedy piec był już dostatecznie nagrany, gospodyni zęgnęła się, wkładała ciasto do specjalnej donicy, wygładzała powierzchnię mokrą dłonią, od spodu do góry kreśliła pionowe linie, a na wierzchu znak krzyża. Szybko wstawiała chleb do pieca.

Chleb piekł się zazwyczaj dwie godziny. Po wyjęciu z pieca układało się go na ławach lub stole. Aby zmyć z bochenów popiół, zmiękczyć skórę i uczynić ją błyszczącą, gospodyni dokładnie je myła. Tak leżały do zupełnego wystygnięcia. Dopiero wtedy wynoszono je do komory. Jeśli kobieta piekąca chleb miała małe dzieci, wodą użytą do obmycia chleba myła ich twarze, żeby były tak rumiane jak bochenki.

U bogatych gospodarzy chleb i nóż zawsze leżały na stole,

bo świadczyło to o zamożności.

„U nas kiedy chcesz, możesz krajać i jeść”. Wprawiało to w podziw wiejskich biedaków, którzy chleb zamykali na cztery spusty w komorze i wydzielali go bardzo skąpo.

„Cem przyjąć, tem przyjąć,
Chlebem razem z solą.

Byle z dobrom wolom...”

Chleb, wypiekany często z nacięciem w kształcie krzyża, zęgnany przez gospodarza, przedpier-

szym ukojeniem uważany był za rzecz świętą. Kiedy spadł na ziemię chociażby okruszek, chłop podejmował go z szacunkiem, obowiązkowo odmuchował z pyłu i z nabożeństwem całował na przeproszenie, a gdy przypadkowo nastąpił nogą na kawałek chleba, ogarniało go prawdziwe przerażenie, jak po dokonaniu świętokradztwa. Przepraszał go wielokrotnie pocałunkiem. Gest ten świadczy o najwyższym szacunku, jako, że ciężkie i surowe życie na wsi dawniej pozbawione było czułości. Pocałunek w codziennym życiu jako wyraz czułości i miłości był niesłychaną rzadkością. Takimi względami obdarzano tylko rzeczy święte i sakralne. Chłop całował pierwszy snop zboża, jaki z wozu zrzucony został na boisko, a żebrak całował gospodynię w rękę za darowaną kromkę chleba. Za zbrodnię uważano świadome rzucanie chlebem w złości. Za to można się było spodziewać nawet kary Bożej.

Powszechnie uważano, że pieczywo ma właściwości lecznicze. Wszelkie rany okładano chlebem ugniecionym ze śliną i pajęczyną. Dzięki niemu szybciej się goiły. Chleb, od setek lat to podstawa życia. Był świadectwem zamożności, przywiązania do tradycji. Używany w trakcie świąt dorocznych i rodzinnych, nawiązywał do koła życia. Człowiek, podobnie jak zboże, rodzi się, wzrasta, dojrzewa i obumiera. Świadczył o niezmiennych i stałych prawach natury.

Halina Kościńska

Tradycje, zwyczaje, obrzędy

Dożynki

Kolejne, ważne święto w ludowym cyklu dorocznym to święto dożynek posiadające bogate tradycje obrzędowe. Dożynki spełniały i spełniają nadal bardzo istotne funkcje w życiu społeczności wiejskiej.

W cykl dożynkowy wkomponowane zostało święto Matki Boskiej Siewnej, obchodzone w dniu 8 września. Wyznacza ono zwyczajowy termin podjęcia upraw siewnych. Według wierzeń ludowych w dniu tym należało zasiać skrawek pola, aby uzyskać opiekę nad przyszłymi plonami. Pochodzenie tego zwyczaju do dziś nie zostało dostatecznie wyjaśnione. Wszystko jednak wskazuje na niezbyt odległe jego pochodzenie.

Niegdyś dożynki były świętem wsi pańszczyźnianej, później służby dworskiej i wsi, która pomagała dworowi przy żniwach. Toteż tradycja dożynek znana była przede wszystkim we wsiach, gdzie były dwory. Uroczysty korowód po zakończonych żniwach podążał ku dworowi śpiewając:

*„Otwieraj panie nowe wierzeje,
Bo się na polu już kłos nie chwieje:
plon niesiem, plon !
Wyjrzyj pani nasza,
Co mosz czarne oczy,
Jak ci się wianeczek
Do stodoły toczy...”*

O ile dawniej najważniejszym momentem uroczystości było wręczenie wieńca dziedzicowi, to obecnie jest poświęcenie go w kościele. Dziedzic za wręczony wieniec rewanżował się poczęstunkiem i muzyką, przy której odbywała się zabawa.

Kształty i formy współczesnych wieńców są najrozmaitsze: korony, orły, miniatury ołtarzy, kapliczki, statki – arki, serca, kielichy i hostie, bochny chleba itp. i zależą wyłącznie od ich twórców. Często jeszcze dzisiaj na Pogórzu (powiaty brzozowski i krośnieński) jest to zwykły snopek, często owsa, ubrany kwiatami: rumiankiem, krwawnikiem, jarzębina, kalina, wstążkami oraz jabłkami. Sнопек taki w innych regionach naszego kraju nazywany był „ograbkiem” i niosące go dziewczęta śpiewały:

*„Niesiemy ograbek, ale bardzo ciężki,
Bo się na ograbku pozwijały wstążki.
Zerznęłyśmy zboże i leży i leży,*

Wynieście nam wódki, bo się nam należy”.

Ograbek wręczano gospodyni, a ona dawała dziewczętom pieniądze oraz zapraszała na poczęstunek i zabawę. Dawniej podczas dożynek wiejskich wieńce niosły dziewczęta, które „żyny na herście” czyli przodownice, a orszak dożynkowy prowadzili najlepsi żniwiarze w wieńcach na głowach. Za nimi postępowali odświętnie ubrani żęncy i pozostali mieszkańcy wsi. Wieńce niesiono do kościoła, a po ich poświęceniu, zanoszono je do zagród. Przychodząc do gospodarza dziewczęta śpiewały np.

*„Nasz wianeczek taki krasny,
jak na niebie księżyc jasny...”*

Ze żniwami związany był zwyczaj tzw. „przepiórki”. Była to nie zżęta ostatnia garść zboża, u góry związana, często przystrojona wstążkami. Czasem zamiast „przepiórki” kładziono na polu wieniec, a w środku niego krzyż upleciony ze słomy. Oskar Kolberg pisze, że „przepiórkę” nazywaną też „brodą” pozostawiano na polu ptactwu i myszom jako ofiarę, by zwierzęta nie mściły się i w gumnach (stodółach i spichrzach) nie robiły szkody.

W niektórych miejscowościach, święcono dwa wieńce: jeden pszeniczny, który nieśli „wieńcowi” i drugi z jaj, który niosły „wieńcowe”. Ten drugi wieniec występował rzadko. Robiono go na stożkowatym rusztowaniu, do którego przymocowywano koszyczki z tataraku z jajkami w środku. Całość przystrojona była barwinkiem. Na taki wieniec używano od pół nawet do dwu kop jaj. Gospodarz dawał dziewczętom prezenty (np. materiał na bluzki), a wieczorem urządzał zabawę.

Żniwa były ukoronowaniem całorocznej pracy rolnika, toteż po tym najgorętszym okresie robót polowych następował czas radości i zabaw. W świadomości ludzi tkwiło głęboko zakorzenione przekonanie, że plony zawdzięcza się nie tyl-

ko własnej pracy, ale i błogosławieństwu Bożemu, które tej pracy towarzyszyło. Różnego rodzaju obrzędy religijne, to podziękowanie Bogu za plony.

Do naszych czasów przetrwały liczne pieśni dożynkowe. Oto fragment jednej z nich zapisany przez Ojca etnografii polskiej Oskara Kolberga:

*„Już my pożęli, już my pożęli.
Już niesiemy plon
Jegomości w dom.
Żeby dobrze plonowało
Po sto korcy wydawało
Po wirtelu plew.
Już my pożęli, już posprzątali
Już-ci my jegomości plon nasz oddali
Już my znieśli plon”.*

(wirtel - z j. niemieckiego, po polsku ćwierć - dawna miara objętości)

Po zakończeniu całych żniw oprócz głównych dożynek, zwanych też „okrężnym” lub „wieńcem” istniał zwyczaj urządzania także mniejszych, po ścięciu każdego rodzaju zboża. Podczas nich ofiarowywało się gospodarzowi „równiankę” tj. bukiet z kłosów danego zboża.

Dożynki na szczęście dla nas są jednym z niewielu zwyczajów, które nie tylko, że nie zanikają, ale rozpowszechniają się. Obecnie obchodzone są we wsiach, parafiach, gminach, województwach i diecezjach, a uczestniczą w nich przedstawiciele władz samorządowych i państwowych, dostojnicy kościoła, senatorowie i posłowie oraz społeczności lokalne. Urządzane są dwa, do trzech tygodni po zakończeniu żniw, szczególnie te organizowane przez samorządy.

Halina Kościńska

Z przeszłości dalszej i bliższej...

Nie wszystkie miały grymasy...

Pójdiesz Ignac do pana majstra Cichonia i powiesz: przysłał mi tu pan majster fajczarski Jayko, żebyście pożyczli kidona do rozwalichy, bo pani majstrowej spuchła noga jak konew". Uczeń przysposabiany do przyszłego fachu - „fajczarza” szedł, powtarzał przez drogę to polecenie i wrócił z ... grabowym kołkiem. „Coś przyniósł Ignac?” wrzasnął majster. „Kidon do rozwalichy” - wyszeptał uczeń dość mocno speszony. „To jest kidon?” - spytał majster. „A co to jest kidon?” - spytał jeszcze bardziej nieśmiało uczeń. „To trzeba było zapytać, jakieś szedł do majstra Cichonia” i uczeń poczuł grabowy kołek na swoim siedzeniu...” Czytamy w pamiętnikach brzozowskiego kronikarza - Józefa Rogowskiego.

Fajczarstwo brzozowskie sięgało XVIII wieku. Wyroby miejscowego cechu zaliczane były do artystycznych nie tylko tu w brzozowskim, ale i w innych rejonach Podkarpacia. Cech utrzymywał się praktycznie dzięki zamówieniom składanym przez ludzi bogatych. Zamówienia te dawały brzozowskim artystom fajczarskim możliwość wyżycia się twórczego i pokazania własnych indywidualnych umiejętności. Fajki brzozowskie wykonywane były zazwyczaj z drzewa jabłoni, gruszy, czereśni, wiśni, jesionu lub klonu. Cybuchy — do wszystkich robiono z drewna wiśni odpowiednio wyschniętego i pochodzącego z tzw. „odziomka”. Kupowano jedynie „bakwan”, niezbędny do wyłożenia wnętrza cybuchu, nabywano go u kramarzy, względnie w sklepikach żydowskich. Dla dobrego palenia się fajki ważne było prawidłowe wykonanie tzw. cugu, czyli właściwej głębokości cybuchu i otworu prowadzącego do ustnika. Dziennie można było wykonać nie więcej niż 4-5 prostych, czyli bez „grymasów” (ozdób). Fajki z „grymasami” - w zależności od ich liczby i jakości (wielkości), motywów, które życzył sobie zlecający - wykonywano w ciągu kilku dni, a czasem przez cały tydzień.

Zwykle fajki spotkać można było u straganiarzy w czasie targów czy jarmarków w Brzozowie i okolicznych miejscowościach. Zawieszane na sznurach błyszczały w słońcu pięknie wypolerowane, od najmniejszej do największej, czasami spotykało się między nimi jedną lub kilka z „grymasami”. Budziły zachwyt, czasem i zawiść wśród oglądających. Niekiedy motywy znajdujące się na fajce powtarzane były na ozdobnych laskach, bo i takie zlecenia fajczarze brzozowscy przyjmowali, gdy brak było zamówień na fajki. Wśród motywów dominowały zwierzęta, ptaki, elementy roślin, a czasem i portrety konkretnych osób.

Do najpiękniejszej, najbogatszej w zdobienia, należała fajka marszałka powiatu brzozowskiego hr. Dydyńskiego, mieściła do 25 g tytoniu, a cybuch miał ok. metra długości.

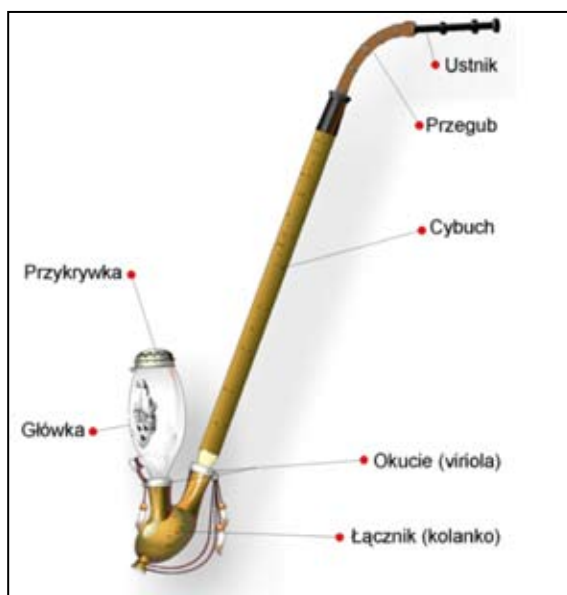
W początkach XX wieku pięknymi okazami fajek szczylicili się w Brzozowie: Kustron - właściciel zajazdu i kasjer miejski, Ficowski - emerytowany rewizor skarbowy, Szymon Parnes (znany jako „kulawy Szymek”) - sklepikarz żydowski, Wojciech Kostka - mistrz szewski, Jan Skarbek - organista, Jan Milian - profesor, Mejlech Herzlich - właściciel składu materiałów budowlanych, Ludwik Kurcz - mistrz stolarski i Jan Pilawski. Były one wyznacznikiem stopnia zamożności

właściciela, co dostojniejszy „pan” miał większą i bardziej zdobioną. Wśród ostatnich fajczarzy, których pamiętają jeszcze mieszkańcy Brzozowa, byli: Stanisław Krotofilski, Stanisław Orłowski, Zugaj - „zza kościoła”, czy Oblój - „spod cmentarza”. Produkcji fajek zaniechano przed I wojną światową, po której nie odrodził się ani jeden cech, ani jeden prywatny zakład.

Godnym jest przypomnienie jeszcze jednej anegdoty wyszperanej u Rogowskiego, mówiącej o święceniu fajek w kościele w Komborni. *Rzecz się miała tak. Po śmierci starego proboszcza przyszedł nowy, któremu nie podobał się zwyczaj palenia fajek w czasie mszy przez mężczyzn na cmentarzu (miejscu*

okalającym kościół) przykościelnym. Zgorszony tym zachowaniem ksiądz gromił z ambony miejscowych palaczy acz bez skutku. Ostatecznie ogłosił, że jego słowa idą na wiatr i nie ma innej rady jak poświęcenie fajek. Palacze, w zdecydowanej większości chłopcy palący fajki zwykłe, przeważnie gliniane, najtańsze - uznali decyzję księdza za słuszną i na dzień odpustu znieśli swoje fajki, poukładali na specjalnie przygotowanych, przykrytych białymi obrusami stołach. Tuż przed „sumą” - na plac przykościelny, gdzie znajdowały się już wspomniane fajki przyszedł ksiądz podpierając się sękatą laską. Przemówił jeszcze raz do wszystkich palaczy, wzywając ich do zerwania ze zgubnym nałogiem. W kulminacyjnym momencie, widząc uśmieški stojących wiernych - zaczął co sił tłuc laską ułożone do święcenia fajki, po kilku minutach po glinianych, fajansowych i drewnianych fajkach zostały tylko „drzazgi i szczerupy”..... był to pierwszy od wielu lat odpust w Komborni, na którym dym fajek nie okalał miejscowego kościoła.

Jan Wolak

USŁUGI POCZTOWE CZ. I

Podstawa prawna: ustawa z dnia 12 czerwca 2003 r. Prawo pocztowe (Dz.U. Nr 130, poz. 1188 z późn. zm.)

Co to jest usługa pocztowa?

Usługę pocztową stanowi wykonywane w obrocie krajowym lub zagranicznym zarobkowe:

- 1) przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek oraz druków nieopatrzonych adresem, zwanych dalej „drukami bezadresowymi”;
- 2) prowadzenie punktów wymiany umożliwiających przyjęcie i wymianę korespondencji między podmiotami korzystającymi z obsługi tych punktów;
- 3) realizowanie przekazów pocztowych.

Świadczenie usług pocztowych odbywa się na podstawie umów o świadczenie usług pocztowych zawartych pomiędzy operatorem czyli przedsiębiorcą uprawnionym do wykonywania działalności pocztowej np. Poczta Polska a nadawcą.

Zawarcie umowy o świadczenie usługi pocztowej następuje w szczególności przez:

- 1) przyjęcie przez operatora przesyłki do przemieszczenia i doręczenia;
- 2) wrzucenie przesyłki listowej, z wyłączeniem przesyłek rejestrowanych oraz podlegających ustawowemu zwolnieniu z opłat pocztowych, do nadawczej skrzynki pocztowej operatora;
- 3) przyjęcie przekazu pocztowego.

Warunki wykonywania i korzystania z usług pocztowych, a w szczególności okoliczności uzasadniające uznanie usługi pocztowej za niewykonaną, sposób postępowania w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi pocztowej oraz terminy, po upływie których uważa się niedoręczoną przesyłkę za utraconą, a także szczegółowe zasady składania i rozpatrywania reklamacji powinny być określone przez operatora w regulaminie świadczenia usług pocztowych lub w umowach o świadczenie usług pocztowych.

Regulamin podawany jest do publicznej wiadomości w sposób publicznie przyjęty lub stanowi nieodpłatny załącznik do umowy o świadczenie usługi pocztowej, gdy wynika to z właściwości zawieranej umowy.

Świadczenie powszechnych usług pocztowych

Obok usług pocztowych w prawie pocztowym istnieje kategoria tzw. powszechnych usług pocztowych. Są to usługi polegające na:

- a) przyjmowaniu, przemieszczaniu i doręczaniu:
    - przesyłek listowych do 2.000 g, w tym przesyłek poleconych i przesyłek z zadeklarowaną wartością,
    - paczek pocztowych do 10.000 g, w tym z zadeklarowaną wartością,
    - przesyłek dla ociemniałych,
  - b) doręczaniu nadesłanych z zagranicy paczek pocztowych do 20.000 g,
  - c) realizowaniu przekazów pocztowych
- świadczone w obrocie krajowym i zagranicznym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w sposób jednolity w porównywalnych warunkach i po przystępnych cenach, z zachowaniem wymaganej jakości oraz z zapewnieniem co najmniej jednego opróżniania nadawczej skrzynki pocztowej i doręczania przesyłek co najmniej w każdy dzień roboczy i nie mniej niż przez 5 dni w tygodniu.

Obowiązek świadczenia tych usług ciąży na operatorze publicznym. Zgodnie z ww. ustawą wykonywanie zadań operatora publicznego zostało powierzone Poczcie Polskiej.

Terminy doręczenia przesyłek przez operatora publicznego

Operator publiczny obowiązany jest doręczać przesyłki listowe przy-

jęte do przemieszczenia i doręczenia w ramach powszechnej usługi pocztowej:

- 1) nie później niż w 4 dniu po dniu nadania
  - w przypadku przesyłki listowej najszybszej kategorii;
- 2) nie później niż w 6 dniu po dniu nadania
  - w przypadku przesyłki niebędącej przesyłką najszybszej kategorii.

W przypadku doręczenia przesyłki listowej w terminie późniejszym adresatowi lub nadawcy przysługuje prawo do wniesienia skargi z tytułu opóźnionego doręczenia przesyłki listowej.

Skargę wnosi się:

- 1) nie wcześniej niż:
  - a) 5 dnia od dnia nadania przesyłki listowej
    - w przypadku przesyłki listowej najszybszej kategorii,
  - b) 7 dnia od dnia nadania przesyłki listowej
    - w przypadku przesyłki listowej niebędącej przesyłką najszybszej kategorii oraz
- 2) nie później niż po upływie 30 dni od dnia nadania przesyłki listowej.

Skargę można złożyć w każdej placówce operatora publicznego, w formie pisemnej, ustnej do protokołu, elektronicznej bądź w innej, która ujawnia wolę skarżącego w sposób dostateczny.

Placówka operatora publicznego, w której została wniesiona skarga, przekazuje ją niezwłocznie do jednostki organizacyjnej właściwej do rozpatrzenia skargi. Jednostka ta, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania skargi, udziela na nią odpowiedzi w formie pisemnej.

Skarga powinna zawierać:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę skarżącego oraz jego adres;
- 2) określenie rodzaju przesyłki listowej, której dotyczy;
- 3) uzasadnienie skargi;
- 4) datę oraz podpis skarżącego.

W następnej części przedstawimy naszym czytelnikom procedurę reklamacyjną, czyli kiedy, gdzie i jak skutecznie reklamować usługi pocztowe.

Irena Rapala
Powiatowy Rzecznik Konsumentów

Tadeusz Krotos

Tadeusz KROTOS

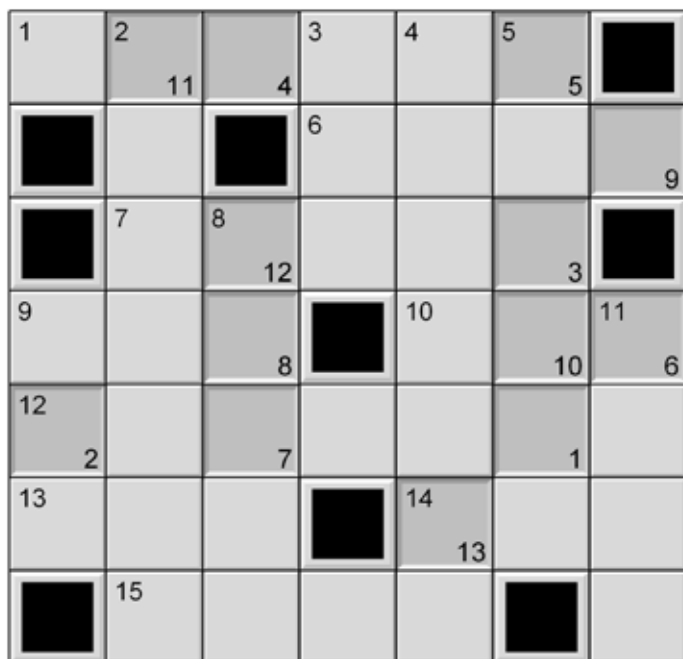
- rysownik, ilustrator, karykaturzysta

Urodził się i mieszka w Gliwicach na Śląsku. Od 1962 r. gruntował swoją wiedzę z zakresu rysunku, malarstwa i grafiki w kółkach plastycznych przy boku znanych gliwickich artystów, plastyków. Fascynuje się twórczością hiszpańskiego surrealisty Salvadore Dali.

Od 1990 r. rozpoczął przygodę z malarstwem i grafiką, a od 1996 r. z rysunkiem satyrycznym. Wykonywał ilustracje do książek. Jego rysunki prezentowane są na wystawach w kraju i za granicą.

KRZYŻÓWKA

POZIOMO

1) gatunek cienkiej tkaniny wełnianej, 6) olejek różany, 7) jednostka monetarna m.in. USA, Australii, Kanady, 9) zbiór jednostek mających wspólne cechy, wzór, gatunek, rodzaj, 10) poetycko; lotem błyskawicy, strzały, lotem ptaka, sokoła, orla itp. - bardzo szybko, momentalnie, 12) ludzie zamieszkali na pewnym obszarze, 13) jadalny skorupiek, słodkowodny, 14) prześladowca, okrutnik, dręczyciel, sadysta, 15) wg Długosza słowiańska Wenus.

PIONOWO

2) członek lub zwolennik partii politycznych o programie radykalnym, 3) słup z zaostarzonym końcem wbity w ziemię (ogrodzenie z pali), 4) druki, rękopisy, dokumenty pisane w języku włoskim bądź dotyczące Włoch, 5) powóz dworski, 8) niewzruszona podstawa, fundament, 9) kolarski lub kolejowy, 11) Allen (1899-1979), amer. poeta, krytyk i teoretyk literatury.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 13 utworzą rozwiązanie

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

„Brzozowska Gazeta Powiatowa” - miesięcznik samorządu powiatowego (ISSN 1642-8420). Wydawca: Starostwo Powiatowe w Brzozowie, ul. Armii Krajowej 1, 36-200 Brzozów, tel./fax (013) 43-426-45. Adres Redakcji: ul. Sienkiewicza 2, 36-200 Brzozów, tel./fax (013) 43-431-65, e-mail: bgp@powiatbrzozow.pl

Skład redakcji: red. nac.: Magdalena Pilawska, opr. tech.: Anna Kałamucka, opr. graficzne: Dariusz Supel oraz Anna Stemulak, Anna Rzepka, Halina Kościńska, Jacek Cetnarowicz.

BGP w Internecie: www.powiatbrzozow.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania informacji oraz nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń.

BRZOSZOWSKA
Gazeta Powiatowa

HOROSKOP

BARAN (21 III – 20 IV)

Od jakiegoś już czasu dążysz do osiągnięcia pozycji zawodowej i prestiżu. Teraz masz szansę uzyskać powodzenie. Możesz podpisać ważną umowę, kontrakt, wyjechać w atrakcyjną podróż służbową. W miłości czekają Cię spokojne i miłe chwile.

BYK (21 IV – 21 V)

Całą energię przeznaczysz na pracę i zwykle codzienne obowiązki. Ktoś życzliwy pomoże Ci w życiu zawodowym, dzięki czemu odniesiesz spory sukces i zarobisz pieniądze. Może to właśnie teraz uda Ci się wcielić w życie ciekawy pomysł? W każdym razie zostaniesz doceniony.

BLIŹNIĘTA (22 V – 21 VI)

Będziesz bardziej niż kiedykolwiek zorganizowany i pracowity. W życiu zawodowym możesz teraz podejmować decyzje, ale ostrożnie, kieruj się zawsze rozsądkiem. Wtedy będziesz miał szansę na awans i spełnienie swoich marzeń. Bliźnięta nie zapomną w tym miesiącu o swojej rodzinie, znajomych i własnych zainteresowaniach.

RAK (22 VI – 23 VII)

Możesz wkrótce objąć stanowisko kierownicze. Ale Ty teraz bardziej niż na pracy, skoncentrowany jesteś na swojej rodzinie. Tu się teraz może dużo zmienić, sporo wyjaśnić. Ktoś będzie potrzebował Twojej pomocy. Nie odmawiaj, bądź cierpliwy, a wkrótce Twoje marzenia zaczną się spełniać.

LEW (24 VII – 23 VIII)

Zaczynasz ulegać teraz ogólnym nastrojom i wpadniesz w wir życia towarzyskiego. Świetnie będziesz się bawić. Ale czujność Cię nie opuści. Nie zaniedbaj swoich codziennych obowiązków. Jakoś uda Ci się pogodzić codzienną pracę z rozrywkami. W życiu uczuciowym na razie bez zmian.

PANNA (24 VIII – 23 IX)

Poznasz kogoś z klasą. Możesz wejść z tą osobą w spółkę, która przyniesie ci w krótkim czasie pieniądze. Masz teraz dobre wyczucie ekonomiczne, zainwestuj więc swoje pieniądze w kupno domu. Twoje powodzenie w interesach wzbudzi zazdrość wśród znajomych. W życiu uczuciowym dążysz do zmiany i szukasz partnera.

WAGA (24 IX – 23 X)

Wrzesień będzie dla Ciebie miesiącem szaleństw. To pełnia życia. Będą przygody, miłość, a nawet ślub. W życiu zawodowym to samo: podpiszesz umowę, kontrakt. Wszystko będzie dobrze się układać, tylko że z nadmiaru szaleństw możesz podupadać na zdrowiu.

SKORPION (24 X – 22 XI)

Teraz odkryjesz w sobie nowy talent i będziesz chciał go jak najszybciej wykorzystać w życiu. Sytuacja ta może doprowadzić do przepracowania, nadmiernego przeciążenia organizmu. W życiu zawodowym Skorpiony zrobią dobry interes wchodząc w spółki. Ludzie będą Ci bardziej niż zwykle przychylni, a Twoje życie uczuciowe rozkwitnie.

STRZELEC (23 XI – 22 XII)

W tym miesiącu poczujesz przyływ sił, staniesz się towarzyski. W pracy będziesz wytrwały i poważny, wszystkie sprawy dokładnie musisz przeanalizować. Staraj się nie wyjeżdżać teraz w podróż służbową i nie podejmować żadnych decyzji szczególnie podczas wyjazdu. Dobrze zrobisz, jeśli więcej uwagi poświęcisz dzieciom i rodzinie.

KOZIOROŻEC (23 XII – 20 I)

We wrześniu możesz zacząć realizować swoje marzenia. Dzięki wytrwałej pracy wybijesz się i uzyskasz awans społeczny. Korzystne będą dla ciebie podróże i kontakty zagraniczne. Nie podpisuj jednak żadnych umów, opierając się tylko na własnym sądzie. Potrzebujesz do tego pomocy kogoś równie kompetentnego jak ty.

WODNIK (21 I – 19 II)

Od dłuższego czasu masz tendencję do wprowadzania w swoje życie radykalnych zmian. Twoje pomysły zawodowe będą nowatorskie i spodobać się osobom młodym i odważnym. Rozwijasz swoje zainteresowania, prowadzisz bujne życie towarzyskie. W tym miesiącu wpadniesz na jakiś oryginalny pomysł, co może zupełnie odmienić Twoje życie.

RYBY (20 II – 20 III)

Ryby będą miały okazję pokazać swoje talenty i zdolności w życiu zawodowym, co przysporzy im trochę pieniędzy. Staną się teraz silniejsze, będą przejawiać więcej wiary w swoje możliwości. W życiu towarzyskim spotkają kogoś, na kogo długo wyczekiwały. Niektóre będą nawet miały ochotę zamieszkać ze swoją nową miłością.

AGENCJA REKLAMOWA "STYL"

36-200 Brzozów, ul. Kościuszki 59

tel./fax (0-13) 4344350-52, kom. 0 606 147 436

styl@epf.pl

REKLAMY, SZYLDY, REKLAMA ŚWIETLNA,

LITERY PRZESTRZENNE, TAB. INFORMACYJNE

PIECZĄTKI, WIZYTÓWKI, GAZETKI ...